

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน เทคโนโลยีได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็น ด้านการสื่อสาร การแพทย์ เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา ฯลฯ โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการติดต่อสื่อสารมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของสังคมเราในศตวรรษนี้มาก ช่วยให้การติดต่อสื่อสารในระยะใกล้หรือไกล การค้นหาข้อมูล ธุรกิจ การข่าว ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการศึกษามีประสิทธิภาพและสะดวกมากขึ้น ยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศนี้เองทำให้เราสามารถรับรู้ความเคลื่อนไหวในอีกซีกโลกหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว มีความรู้มากมายฝังตัวอยู่ในฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่มนุษย์ได้นำไปใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองได้อย่างไม่มีวันหมด ซึ่งในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศได้ย่สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ในเทคโนโลยีที่เรียกว่าคอมพิวเตอร์โดยผ่านระบบเครือข่ายขนาดใหญ่เชื่อมต่อกันทั่วโลกที่เราเรียกว่า อินเทอร์เน็ต (Internet Network) เมื่อในโลกปัจจุบันสามารถสื่อสารกันได้ทันทั่วทั้งที่และทั่วถึง สื่อกลางที่ใช้ในการประสานและสื่อความหมายในกระบวนการสื่อสารก็คือภาษา ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ที่ต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม มีความสำคัญมากขึ้น คนส่วนใหญ่ทั่วโลกต่างยอมรับกันว่าภาษาสากลที่นำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารและเป็นสื่อกลาง คือ ภาษาอังกฤษ บุคคลใดสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่ว มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ดี จะช่วยเพิ่มโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้กับตนเอง ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่ส่งสาร (Sender) และผู้รับสาร (Receiver) ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของภาษาอังกฤษว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมและการประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

จากความสำเร็จของภาษาภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตลอดมา แต่นักเรียนยังไม่สามารถนำทักษะการสื่อสารไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนยังกังวลเกี่ยวกับการใช้หลักไวยากรณ์แต่ขาดการฝึกการใช้เพื่อการสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ (British Council, 2019) เมื่อขาดการฝึกฝนหรือการใช้อย่างต่อเนื่องก็ทำให้เกิดความกลัวในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อริสรา ธนาภิกิจ (2555) พบว่า เด็กไทยขาดโอกาสที่

เอื้ออำนวยต่อการใช้ภาษาอังกฤษ จึงทำให้ขาดความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษเพราะไม่มีประสบการณ์ รวมถึงพื้นฐานอุปนิสัยของคนไทยที่ไม่ชอบการฝึกฝนเพราะกลัวว่าจะพูดผิด และจากการจัดอันดับของ English Proficiency Index (EFI) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2555) พบว่า ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในระดับต่ำมาก นอกจากนี้จากการศึกษาทักษะด้านภาษาของแรงงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการของประเทศไทยและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวโน้มลดลง (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จากข้อมูลของ IMD พบว่า คะแนนการประเมินทักษะภาษาลดลงจาก 4.24 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ในปี 2552 เหลือ 3.86 คะแนน ในปี 2559 โดยแรงงานไทยมีทักษะด้านภาษาและ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในอันดับที่ 52 และ 51 ในขณะที่สิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ 10 และ 9 มาเลเซียอันดับที่ 26 และ 27 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีความสำคัญและแสดงถึงระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ (Richards, 2008) ผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศหากไม่สามารถสื่อสารและใช้ภาษานั้นได้อย่างคล่องแคล่ว ถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ในภาษานั้นไม่เพียงพอ (Chanstain, 1976; Oller, 1973) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Ur (1996) ที่กล่าวว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดมีความรู้ในภาษานั้นอย่างชัดเจน กระทรวงศึกษาธิการ (อาริน สะอิตี และ สุรียา สุไลมานม, 2551) จึงได้มีนโยบายปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการการสอน เร่งพัฒนาครูผู้สอน โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

จากปัญหาดังกล่าวทำให้นักการศึกษาพยายามที่จะคิดกลวิธีใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้การสอนภาษาอังกฤษบรรลุเป้าหมาย แต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาได้ กลวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็คือการเอกสารประกอบการสอน ซึ่งเป็นสื่อที่ใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนที่มีศักยภาพในการเรียนสูง หรือศักยภาพในการเรียนรู้ต่ำก็สามารถเรียนรู้ได้ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการสอน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้สอนมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของผู้เรียนได้ ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการ ปรับปรุง แก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง นอกจากนี้ยังมีผู้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เอกสารประกอบการสอนเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักศึกษาดังกล่าวพบว่า เอกสารประกอบการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีคะแนนทักษะการคิดขั้นอยู่ในระดับมาก มีการพัฒนาการทางทักษะการคิดสูงขึ้น และมีคะแนนความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นอีกด้วย (อัจฉรา หล่อตระกูล, 2553; อุไรวรรณ ชินพงษ์, 2557; อัจฉลีย์ เลหาวิวัฒน์, 2557) ทั้งนี้ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523; อ้างถึงใน ชาลิสสา พรหมทรัพย์, 2548) ได้เพิ่มเติมว่า การใช้เอกสารประกอบการสอนหรือสื่อการสอนนั้นได้ใช้กฎของธอร์นไดค์ (Thorndike) และวัตสัน (Watson) นั่นคือ สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ยิ่งทำให้ผู้ฝึกคล่องแคล่วสามารถทำได้ดี ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดทิ้งไปนานแล้ว ย่อมทำได้ไม่ดีเหมือนเดิม ต่อเมื่อมีการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ก็จะช่วยให้เกิดทักษะเพิ่มขึ้น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรคำนึงว่านักเรียนทุกคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถที่แตกต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึกจึงควรพิจารณาถึงความ

เหมาะสม ไม่ยากหรือง่ายเกินไป และควรมีการเสริมแรงหลากหลายแบบเพื่อการจูงใจผู้เรียน สามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไปและทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการทำการฝึก นอกจากนั้นการให้แบบฝึกหัดสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้นักเรียนได้ทดลองทำภาษาที่ใช้พูด เขียนในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนและทำกิจกรรมในสิ่งที่ใกล้ตัว นอกจากจะทำได้แม่นยำแล้ว นักเรียนยังสามารถนำหลักและความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อีกด้วย ส่วน ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2539 : 43) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการสอนว่า ช่วยลดภาระของครูผู้สอน ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ด้วยตนเองและช่วยเสริมสร้างทักษะทางภาษาให้คงทน นอกจากนั้น วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131) ยังได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอนว่าเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งเพราะถ้านักเรียนได้ทำแบบฝึกทักษะมาก ๆ จะทำให้เกิดพัฒนาการการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น เพราะนักเรียนได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากความสำคัญและปัญหาในทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษดังที่ได้กล่าวมาแล้ว วิทยาลัยอาชีวสุรินทร์จัดได้จัดวิชาจัดหมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ V-NET (Vocational National Educational Test) ซึ่งเป็นการทดสอบระดับชาติด้านอาชีวศึกษา ที่แสดงให้เห็นว่าในปี 2559 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยในทักษะการสื่อสารเท่ากับ 37.15 และ 46.50 ในปี 2560 ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงวิธีการสอน สื่อรวมทั้งกิจกรรมในการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตจริง เหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาที่จะพัฒนาเอกสารประกอบการสอนภาษาอังกฤษในรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวจะสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพและนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ วิชาการภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัสวิชา 2000-1202 โดยการใช้เอกสารประกอบการสอน
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05
3. ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 มีอัตราความก้าวหน้า ร้อยละ 50 ขึ้นไป
4. ความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000 – 1202 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 94 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน โดยเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาดที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 33 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.2.1 ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน
- 2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 2.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียน
- 2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียน

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เนื้อหาในกรอบของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 ของวิทยาลัยอาชีวสุรินทร์ ในหมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและเนื้อหาของรายวิชาแล้วนำเนื้อหาที่นักเรียนมีปัญหาสร้างเป็นเอกสารประกอบการสอน จำนวน 8 หน่วยได้แก่ 1) Going Abroad 2)

Hotel and Accommodation 3) Direction and Location 4) Telephone Calls 5) Shopping
6) Following Instructions 7) Sign and Notices และ 8) E-mail and Forms

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดย อยู่ระหว่าง เดือน ตุลาคม 2561 – เมษายน 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 ที่เรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัส 2000-1202 มีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ดีขึ้นและยังสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในสังคมโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 จะเป็นแนวทางให้กับครูในระดับชั้น ปวช. 2 3 และ ชั้นอื่น ๆ ในการพัฒนาสื่อและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน

3. ได้แนวทางในนำเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิต รวมทั้งแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนไปปรับใช้กับผู้เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรและบริบทอื่น ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารประกอบการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000 – 1202 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หมวดวิชาทักษะชีวิต ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีการจัดลำดับเนื้อหาที่เหมาะสมที่สอดคล้องกับการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตจริงทั้งในการทำงานและการดำเนินชีวิตในสังคมโลก มีการอธิบายเนื้อหาตามแต่ละหน่วยแตกต่างกันออกไป เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก นักเรียนสามารถเรียนรู้และทบทวนได้ด้วยตนเอง และในตอนท้ายของบทเรียนแต่ละบทเรียนนั้นจะมีแบบฝึกหัดและทดสอบให้นักเรียนสรุปและทบทวนก่อนจบบทเรียนในแต่ละหน่วย ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

- 1.1 แผนผังความคิดประจำหน่วยการเรียนรู้
- 1.2 แบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.3 แนวคิด/ความคิดรวบยอด
- 1.4 สาระการเรียนรู้
- 1.5 สรุปสาระสำคัญ
- 1.6 แบบฝึกหัด/ใบงานประจำหน่วยการเรียนรู้

- 1.7 แบบทดสอบหลังเรียน
- 1.8 เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
- 1.9 เฉลยแบบฝึกหัด
- 1.10 แบบวัดผลและประเมินผล
- 1.11 เอกสารอ้างอิง

2. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน หมายถึง ตัวเลขที่แสดงคะแนนที่ได้จากการประเมินในกระบวนการเรียนการสอนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังจากเรียนจบบทเรียนแล้ว ตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ คณะ, 2520; อ้างถึงใน ลตாமาลย์ วงศ์พรหม, 2547)

2.1 80 ตัวแรก หมายถึง จำนวนร้อยละ 80 ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากคะแนนการปฏิบัติกิจกรรม พฤติกรรมการเรียนและแบบทดสอบย่อยในหน่วยการเรียนรู้

2.2 80 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนร้อยละ 80 ของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนครบทุกแผน

ถึงแม้ประสิทธิภาพจะต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (75/75, 80/80, 90/90) แต่ว่ายังอยู่ในพื้นที่ยอมรับได้ คือ ไม่ต่างกันเกินร้อยละ 5

3. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าของตัวเลขที่แสดงอัตราการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว หลังจากที่นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้โดยถือเกณฑ์ตั้งที่ .50 ขึ้นไป

4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินความรู้ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นก่อนเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน และทดสอบหลังเรียนหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ทั้ง 8 หน่วย

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่นักเรียนมีต่อการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ในด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ วัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาทักษะชีวิต สาขาภาษาอังกฤษ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
4. แนวคิดเกี่ยวกับเอกสารประกอบการสอน
5. การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน
6. แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีประสิทธิผล
7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

1. หลักการของหลักสูตร

1.1 เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และประชาคมอาเซียน เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ

1.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอน ผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

1.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องของ ทั้งภาครัฐและเอกชน

1.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. จุดหมายของหลักสูตร

2.1 เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกรวิถี การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดีโดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.4 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่รวมกัน การต่อต้านความรุนแรง และสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตน เพื่อสังคม เขาใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกदानปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัย ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับงานอาชีพ

2.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนรวมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลก มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

3.1 การเรียนการสอน

3.1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และ นำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้สามารถเทียบโอนผลการเรียนและขอเทียบ ความรู้และประสบการณ์ได้

3.1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลาย รูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงาน ในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันซึ่งสวนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้านและรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่น มีส่วนรวมในคณะทำงานหรือมีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้ง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

3.2 การจัดการศึกษาและเวลาเรียน การจัดการศึกษาในระบบปกติ ใช้ระยะเวลา 3 ปี การศึกษา การจัดเวลาเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ในปการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติหรือระบบทวิภาค ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

3.2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่า สัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละไม่เกิน 7 ชั่วโมงโดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนคาบละ 60 นาที

3.3 หน่วยกิต ใหม่จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 103 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

3.3.1 รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปราย ไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.2 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.3 รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.4 รายวิชาที่ใช้ในการศึกษาระบบทวิภาคี ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

3.3.5 การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการหรือแหล่งวิทยาการ ไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง เท่ากับ 4 หน่วยกิต

3.3.6 การทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 54 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต

4.1.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย

4.1.2 กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

4.1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์

4.1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์

4.1.5 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

4.1.6 กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

4.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

4.2.1 กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก

4.2.4 ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ

4.2.5 โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.1 สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน เพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์การทำงาน ปฏิบัติกิจหน้าที่และเสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ไขกระบวนกรกลุ่มในการทำ ประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการทะนุบำรุง ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผลและปรับปรุง การทำงาน ทั้งนี้สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้เขารวมกิจกรรมที่ สถานประกอบการจัดขึ้น

5.2 การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพพ.ศ. 2556

6. การพัฒนารายวิชาในหลักสูตร

6.1 หมวดวิชาทักษะชีวิต สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชาเพิ่มเติม ในแต่ละกลุ่มวิชาของหมวดวิชาทักษะชีวิต ในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะ บูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชา ภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชา สุขศึกษา และพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ของ กลุ่มวิชานั้น ๆ เพื่อให้ บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาทักษะชีวิต

6.2 หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถปรับปรุง รายละเอียด ของรายวิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ และหรือพัฒนารายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มทักษะ วิชาชีพเลือกใด โดยพิจารณาจากจุดประสงค์สาขาวิชาและมาตรฐานการศึกษา วิชาชีพสาขาวิชา ตลอดจนความต้องการของสถานประกอบการหรือสภาพยุทธศาสตร์ของ ภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

6.3 หมวดวิชาเลือกเสรี สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถพัฒนารายวิชา เพิ่มเติมได้ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น หรือสภาพยุทธศาสตร์ของ ภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และหรือเพื่อการศึกษาต่อ ทั้งนี้ การกำหนดรหัสวิชาจำนวนหน่วยกิตและจำนวนชั่วโมงเรียนให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาทักษะชีวิต สาขา ภาษาอังกฤษ

ในการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1 รหัส 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ได้ทำการวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชาดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (อาชีวศึกษาสุรินทร์, 2556)

1. หลักสูตรในหมวดทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

- 1.1 ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1
- 1.2 ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2
- 1.3 ภาษาอังกฤษฟัง – พูด 1

- 1.4 ภาษาอังกฤษฟัง – พดู 2
- 1.5 การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวัน
- 1.6 การเขียนในชีวิตประจำวัน
- 1.7 ภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับงานช่าง
- 1.8 ภาษาอังกฤษสำหรับงานพาณิชย
- 1.9 การโต้ตอบจดหมายธุรกิจ
- 1.10 ภาษาอังกฤษสำหรับคอมพิวเตอร์
- 1.11 ภาษาอังกฤษเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.12 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสำนักงาน
- 1.13 ภาษาอังกฤษสำหรับงานประชาสัมพันธ์
- 1.14 ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว
- 1.15 ภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม
- 1.16 ภาษาอังกฤษธุรกิจบริการด้านสุขภาพ
- 1.17 ภาษาอังกฤษธุรกิจสปา
- 1.18 ภาษาอังกฤษสำหรับการขาย
- 1.19 ภาษาอังกฤษสำหรับงานบัญชี
- 1.20 ภาษาอังกฤษสำหรับงานคหกรรม
- 1.21 ภาษาอังกฤษสำหรับการออกแบบเสื้อผ้า
- 1.22 ภาษาอังกฤษสำหรับงานเสริมสวย
- 1.23 ภาษาอังกฤษสำหรับศิลปะการประกอบอาหาร
- 1.24 ภาษาอังกฤษสำหรับการประกอบอาหารไทย
- 1.25 ภาษาอังกฤษสำหรับงานศิลปะและการออกแบบ
- 1.26 ภาษาอังกฤษเพื่อการเกษตร
- 1.27 ภาษาอังกฤษเพื่อการประมง

2. ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 1

2.1 จุดประสงค์รายวิชา

- 2.1.1 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถใช้ภาษาอังกฤษฟัง ดู พูด อ่านและเขียนตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
- 2.1.2 เพื่อให้ นักศึกษามีความรูความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและใช้ภาษาตามมารยาทสังคม
- 2.1.3 เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักและเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และการศึกษาต่อ

2.2 สมรรถนะรายวิชา

- 2.2.1 ฟัง – จับทสนทนา เรื่องราว คำสั่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจากสื่อโสตทัศน์
- 2.2.2 สนทนาโต้ตอบได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารตามสถานการณ์

ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

2.2.3 อ่านเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน

2.2.4 เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในชีวิตประจำวัน

2.2.5 ใช้ภาษาตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในสถาน

การณ์ต่าง ๆ

2.2.6 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นและฝึกฝนการฟัง พูด อ่านและเขียน

พร้อมแสดงหลักฐานการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

2.3 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการฟัง-ดู พูด อ่าน เขียน การฟังคำสั่ง เรื่องราว การสนทนาโต้ตอบ ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือที่กำหนดเกี่ยวกับครอบครัว การศึกษา งานอดิเรก สุขภาพ การสนทนาเรื่อง ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เทศกาลทางวัฒนธรรม การอ่านเรื่องทั่วไป ข้อความสั้น ๆ ที่พบในชีวิตประจำวันจากสื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเขียนข้อความสั้น ๆ การใช้พจนานุกรม และ online dictionary การใช้ภาษาตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้หรือฝึกฝนกับเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้วยตนเอง การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2

3.1 จุดประสงค์รายวิชา

3.1.1 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถใช้ภาษาอังกฤษฟัง ดู พูด อ่านและเขียน ตาม สถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

3.1.2 เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและใช้ ภาษาตามมารยาทสังคม

3.1.3 เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักและเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษใน ชีวิตประจำวัน และการศึกษาต่อ สมรรถนะรายวิชา

3.1.4 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถฟัง – ดู เรื่องราว บันทึงคลี ข่าวสั้น ๆ ในชีวิต ประจำวันจากสื่อโทรทัศน์

3.1.5 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถสนทนาโต้ตอบสถานการณ์ต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวันและสถานประกอบการ

3.1.6 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถอ่านเรื่องทั่วไป กำหนดการ ป้ายต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวันจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3.1.7 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเขียนให้ข้อมูล กรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน

3.1.8 เพื่อให้ นักศึกษาสามารถใช้ภาษาตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้า ของภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ

3.1.9 เพื่อให้ นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นและฝึกฝนการฟัง พูด อ่าน และเขียน พร้อมแสดงหลักฐานการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

3.2 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับ การฟัง-ดู พูด อ่าน เขียน การฟัง-ดูเรื่องราวต่าง ๆ บันเทิงคดีจากสื่อ
โสตทัศน การสนทนาโต้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดเกี่ยวกับการเดินทาง ท่องเที่ยว การบอก
ทิศทาง การบอก ตำแหน่งที่ตั้ง สิ่งบันเทิง การซื้อ ขาย การต้อนรับ การสนทนาทางโทรศัพท์
การปฏิบัติตามคำสั่ง ขั้นตอนการ ปฏิบัติการอ่านเรื่องทั่วไป ขอความ กำหนดการ ป้ายประกาศต่าง ๆ
ที่พบในชีวิตประจำวันจากสื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การกรอกแบบ
ฟอร์มต่าง ๆ การใช้ภาษาตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศเป็นแหล่งเรียนรู้หรือฝึกฝนกับเพื่อนเพื่อพัฒนาทักษะ ทางภาษาด้วยตนเอง การสืบค้น
ข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

4. การวัดและประเมินผล

4.1 สิ่งที่วัดและประเมินผล

4.1.1 ความรู้ ทักษะ และภาระงาน

4.1.2 ประเมินผลปลายภาคเรียน

4.1.3 คุณลักษณะที่ต้องการบูรณาการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.2 การวัดและประเมินผลรายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 ได้กำหนดให้ใช้สัดส่วนของคะแนนในการประเมิน
ตามสภาพจริง ดังนี้

4.2.1 พุทธิพิสัย ใช้วิธีการเฉลี่ยจากคะแนน ดังนี้

4.2.1.1 ทดสอบหลังเรียนทุกหน่วยการเรียน 20 คะแนน

4.2.1.2 ทดสอบปลายภาค 20 คะแนน

4.2.2 ทักษะพิสัย ใช้วิธีการเฉลี่ยจากคะแนน ดังนี้

4.2.1 กิจกรรมตามแบบฝึกหัด หน่วยที่ 1 – 8 20 คะแนน

4.2.2 กิจกรรมตามใบงาน 10 คะแนน

4.2.3 จิตพิสัย (30 คะแนน) ใช้วิธีการเฉลี่ยจากการประเมินคุณธรรมจริยธรรม

ด้วยหลักค่านิยม 12 ประการ ทุกหน่วย – การเรียน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การสอนเป็นศิลปะที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนควรเลือกใช้วิธีสอนที่
เหมาะสม ซึ่งการเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมนั้นจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่การจัด
กิจกรรมภายในห้องเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดและบริบทเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษจาก
นักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ไว้ดังนี้

1. แนวคิดในการสอนภาษาอังกฤษ

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 3) ได้เสนอแนวคิดในการสอนภาษาอังกฤษไว้หลายประการ
ดังนี้

1) ในการเริ่มสอนชั่วโมงแรก เมื่อครูเข้าห้องยังไม่เริ่มสอนเนื้อหาทันที แต่ครูควรสร้าง
ความคุ้นเคย สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและกันเอง ระหว่างครูกับนักเรียนเสียก่อนให้เด็กมีทัศนคติที่ดี

ต่อภาษาอังกฤษ โดยการสนทนาชี้แจงกับเด็กให้เขาเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีประโยชน์ เรียนไม่ยาก พยายามสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ให้เด็กเห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์สำหรับชีวิตประจำวันของทุก ๆ คน ชั่วโมงแรกของการเริ่มสอน ผู้เรียนจะต้องมีความประทับใจที่ดีต่อผู้สอน จึงจะดำเนินการสอนต่อไปอย่างราบรื่น

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมิกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหว และแสดงออกมาก ๆ เพื่อให้รับกับธรรมชาติของเด็ก เพราะเด็กชอบกระโดดโลดเต้นเคลื่อนไหวร่างกาย

3) การจัดแบ่งกลุ่มเด็กแต่ละกลุ่มควรมีเด็กเก่ง อ่อนและปานกลาง กลุ่มละเท่า ๆ กัน และควรจัดมิกิจกรรมการแข่งขัน

4) กิจกรรมแต่ละกิจกรรมไม่ควรใช้เวลานานเกิน 15 นาที เพราะธรรมชาติของเด็กเบื่อเร็ว มีสมาธิสั้น เด็กจะไม่ปิดบังความรู้สึกเมื่อเด็กเบื่อ ดังนั้นถ้าสอน 1 ชั่วโมง ควรเตรียมกิจกรรมไว้ประมาณ 4 – 5 กิจกรรม

5) ครูควรพยายามรู้จักกับนักเรียนให้เร็วที่สุด พยายามจำชื่อนักเรียนให้ได้ทุกคน เรียนรู้ความสามารถพิเศษของแต่ละคน พยายามส่งเสริมให้เขาได้แสดงออก มีการชมเชยและการเสริมกำลังใจทางบวกเสมอ ๆ พยายามไม่ลงโทษหากไม่จำเป็นจริง ๆ พยายามให้เด็กเกิดความรู้สึกภูมิใจในตนเอง

6) การเสนอเนื้อหาใหม่ ครูควรเลือกให้เด็กเก่งตอบก่อนเพื่อให้โอกาสเด็กอ่อนทบทวนซ้ำให้เกิดความมั่นใจและอยากจะทำบ้างและครูไม่ควรทิ้งเด็กอ่อน

7) การถามคำถามครูควรจะถามก่อน แล้วจึงเรียกชื่อนักเรียนที่จะให้ตอบเพื่อให้เด็กทุกคนตั้งใจฟังคำถามและเตรียมตัวคิดคำตอบไว้ หากมีนักเรียนอ่อนมาก ๆ ในห้อง ครูไม่ควรเสียเวลาเค้นเอาคำตอบกับนักเรียนผู้นั้นจนทำให้เสียเวลาของเด็กอื่น ๆ ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของความแตกต่างของเด็ก ถ้าครูไม่มีเวลาช่วยเหลือเด็กอ่อนครูอาจใช้วิธีเพื่อนช่วยเพื่อน คือ ให้เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กอ่อน

ส่วนอมร เสือคำ (2543 : 77) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครู ไว้ดังนี้

1) ผู้เรียนจะต้องรู้จุดมุ่งหมายของการเรียนว่าเรียนเพื่ออะไร มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษจะต้องฝึกฝนปฏิบัติจนมีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2) ผู้สอน การที่จะให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายของการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมาก ดังนั้นองค์ประกอบของครูผู้สอนที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ จะประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

(1) มีความเชื่อมั่นในการสอน โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิวิชาเอกหรือโทภาษาอังกฤษ หรือได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดีแล้ว โดยหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องดูแลเป็นพิเศษ

(2) ควรเป็นต้นแบบในการใช้ภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน เช่น เป็นผู้ตอบรับหรือถามเมื่อมีชาวต่างชาติเข้ามาในโรงเรียน สนทนาภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติให้นักเรียนเห็น

(3) ควรแสดงให้เห็นว่า เป็นผู้นำทางด้านภาษาอังกฤษ เช่น การเป็นวิทยากรในการอบรม สัมมนาทางด้านภาษาอังกฤษ ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้ประกอบอาชีพเสริมด้านการ

แปลเอกสารภาษาต่างประเทศ เป็นผู้สอนพิเศษภาษาอังกฤษให้กับสถาบันอื่น หรือของตนเอง เป็นผู้เขียนบทความหรือเอกสารภาษาอังกฤษ

(4) ควรหาโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ โดยอาจเชิญชาวต่างชาติมาพบกับนักเรียน

(5) ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้ปฏิบัติครบถ้วนทั้งฟัง พูด อ่าน เขียนในทุกชั่วโมงของการสอน

(6) ควรประเมินผลการเรียนของเด็ก เน้นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นสำคัญ ซึ่งให้เห็นความก้าวหน้าของการเรียนรู้แต่ละคน ทำให้เด็กมีกำลังใจดีขึ้นกว่าการเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น

(7) ควรเน้นการเสริมแรงเด็กบ่อย ๆ เพื่อให้เด็กมีกำลังใจในการทำกิจกรรม

(8) ควรมีช่วยการเหลือเด็กเมื่อทำกิจกรรมไม่ได้ โดยอาจปรับคำตอบให้บ้างเพื่อนำทาง

(9) การเข้าค่ายภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ เพื่อให้โอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น

(10) ควรใช้ภาษาอังกฤษกับนักเรียนตลอดเวลา เพื่อสร้างความคุ้นเคยด้านภาษา

(11) ควรบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น ๆ เพื่อให้การสอนเป็นไปตามสภาพจริงของการเรียนรู้

3) สื่อการสอน ปัจจุบันได้รับความสนใจจากบริษัทผู้ผลิตมาก มีทั้งสื่อที่ใช้รายบุคคล กลุ่มเล็ก – ใหญ่ สามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ ซึ่งขึ้นอยู่กับทางเลือกของครูผู้สอนว่าจะเหมาะกับผู้เรียนมากน้อยเพียงไร

นอกจากนั้นจรัสร์ แหวนทอง (2542 : 54 – 55) ยังได้กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการสอนภาษาด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย ตลอดจนการจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยทักษะการฟัง พูด การอ่านและการเขียนที่เหมาะสมกับวัย ดังนี้

1) บทเรียนควรเริ่มจากง่ายไปหายาก คือ คำนี้ถึงวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัย เนื้อหาวิชาที่มีความต่อเนื่องและขยายไปสู่ความรู้แขนงอื่น ๆ

2) วิธีการเรียนสนุก คือ ไม่น่าเบื่อหน่ายและตอบสนองความสนใจใคร่รู้ของนักเรียน การนำเสนอเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ยัดเยียดหรือกดดัน

3) ส่งเสริมการคิด ทุกขั้นตอนของการเรียนรู้มุ่งพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการคิด

4) การเรียนรู้สัมพันธ์และสอดคล้องกับธรรมชาติ บทเรียนไม่ควรจำกัดเวลาหรือสถานที่ ทุกคนควรมีโอกาสได้สัมผัสความงามของสรรพสิ่งรอบ ๆ ตัว

5) มีกิจกรรมที่หลากหลาย สนุก ชวนให้เด็กเกิดความสนใจ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ใช้ภาษาที่จูงใจ ให้กำลังใจและเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์

6) สื่อใช้ประกอบการเรียน ต้องเร้าใจให้เกิดการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริง

7) การประเมินผล ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

อรพิน เทียนแก้ว (2543 : 52 – 56) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนี้

1) An information gap activity เป็นกิจกรรมคู่ (Pair Work) ที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีข้อมูลบางส่วนและผู้เรียนจะสามารถหาข้อมูลทั้งหมดได้โดยการสื่อสารกับข้อมูลกับคู่ของตน กิจกรรมลักษณะนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะครบทั้ง 4 ทักษะ แต่จะเน้นทักษะใดมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับการออกแบบหรือเลือกใช้แบบฝึกหัดของครูผู้สอน

2) A class survey เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรวบรวมและนำเสนอข้อมูลโดยใช้รูปประโยคที่เรียนไปแล้ว กิจกรรมนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะฟัง – พูด ในการหาข้อมูลจากเพื่อน ๆ และฝึกทักษะการอ่าน – เขียน จากการบันทึกและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภูมิต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมถึงการออกมารายงานหน้าชั้นด้วย การสำรวจอาจทำได้หลายหัวข้อ (Topic) เช่น การเดินทางมาโรงเรียนของผู้เรียน งานอดิเรก อาชีพที่ผู้เรียนอยากเป็น ความชอบ – ไม่ชอบในสิ่งต่าง ๆ ทั้งนี้ควรจะเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องที่ผู้เรียนกำลังเรียน

3) Following instructions เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีความสนุกสนาน นักเรียนจะได้ฝึกเกี่ยวกับรูปประโยคคำสั่งในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเป็นขั้นตอน โดยจะพูดบอกขั้นตอนฟังแล้วปฏิบัติตาม ปฏิบัติตามขั้นตอนจากการอ่านหรือเขียนอธิบายขั้นตอนในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สำหรับเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอน ผู้สอนสามารถหาได้จากตำราที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาอังกฤษ โดยผู้สอนต้องเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะเป็นการบูรณาการวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาอื่น ๆ ด้วย เช่น ศิลปะ คหกรรม และวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องสอนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องก่อน

4) Logical puzzles กิจกรรมลักษณะนี้ผู้เรียนจะต้องแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้ได้ไม่เพียงแต่จะต้องเข้าใจข้อความที่กล่าวไว้อย่างชัดเจนเท่านั้น ยังจะต้องเข้าใจข้อความที่ไม่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนอีกด้วย

5) A Role playing activity เป็นการแสดงบทบาทสมมติโดยที่ผู้เรียนจะเลือกใช้รูปประโยคที่ได้เรียนไปแล้วย่างอิสระในการพูดและแสดงตามบทบาทที่ได้รับ เช่น การทักทาย การกล่าวลา การขอโทษ การแนะนำตนเองและผู้อื่น การแสดงความเสียใจ ฯลฯ ในการทำกิจกรรมนี้ผู้สอนต้องมั่นใจ ผู้เรียนได้เรียนรู้โครงสร้างประโยคในหัวข้อนั้น ๆ มากพอที่จะสามารถคิดคำพูดเองได้

6) An interviewing activity เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนผลัดกันสัมภาษณ์คู่ของตนเอง โดยผู้เรียนแต่ละคนจะต้องเตรียมคำถามเองและนำไปถามเพื่อนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลส่วนตัวในประเด็นที่ต้องการ ทั้งนี้คำถามของแต่ละคนอาจจะเหมือนกันหรือต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้สัมภาษณ์ว่าต้องการทราบข้อมูลอะไร จากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะต้องนำเสนอชีวประวัติของเพื่อนโดยการรายงานหรือเขียนลงในกระดาษตกแต่งให้น่าสนใจแล้วจัดแสดงให้ผู้เรียนทุกคนได้รู้จักกันในแง่มุมต่าง ๆ มากขึ้น

2. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

พรสวรรค์ สิปโป (2550 : 22 – 28) ได้สรุปถึงแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารว่ามีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบของการสื่อสาร

องค์ประกอบที่สำคัญในการสื่อสารประกอบไปด้วย

2.1.1 ความสามารถทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา รูป และ ความหมาย ดังนั้นความสามารถในการใช้ภาษาจึงรวมไปถึงการสะกดคำ การออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยคและความหมาย

2.1.2 ความสามารถทางสังคมภาษาศาสตร์ (Sociolinguistic Competence) หมายถึง การใช้ภาษาให้ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม สามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

2.1.3 ความสามารถในการใช้ถ้อยความเกี่ยวเนื่อง (Discourse Competence) ในการสื่อสารผู้เรียนต้องสามารถใช้กลไกในการเชื่อมโยงข้อความ (Cohesive Devices) ต่าง ๆ เพื่อสัมพันธ์ความให้ต่อเนื่องกัน ในการสนทนาผู้พูดต้องสามารถใช้สำนวนในการเริ่มสนทนา การขัดจังหวะ การเปลี่ยนเรื่องพูด การตรวจสอบข้อมูล การจบการสนทนาได้อย่างเหมาะสม

2.1.4 ความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการสื่อสาร (Strategic Competence) คือ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการสื่อสารในสภาพจริงอย่างเหมาะสม ในการสื่อสารผู้พูดจะต้องพยายามหาวิธีการทำให้การสนทนาสามารถดำเนินการไปได้ พยายามทำให้คู่สนทนาเข้าใจ โดยใช้การสื่อสารแบบทั้งใช้คำพูด (Verbal) และไม่ใช่คำพูด (Non-verbal)

2.2 ลักษณะสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ลักษณะสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีดังต่อไปนี้

2.2.1 การสอนสิ่งใดก็ตามต้องคำนึงถึงความหมายและอยู่ในบริบท

2.2.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามสื่อสาร การเรียนภาษาใหม่จะได้ผลดีที่สุด เมื่อผู้เรียนพยายามสื่อความหมาย โดยการเจรจาต่อรองเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน (Negotiation) และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

2.2.3 ลำดับก่อนหลังของสิ่งที่จะนำมาสอน ขึ้นอยู่กับเนื้อหา หน้าที่ของภาษา หรือเรื่อง que ผู้เรียนสนใจ

2.2.4 สามารถใช้ภาษาแม่ และการแปลได้ เมื่อผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม

2.2.5 กิจกรรมและกลยุทธ์การเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปตามความชอบและความต้องการของผู้เรียน

2.2.6 เป้าหมายของการสอนก็คือ ความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งหมายถึงการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง ซึ่ง “ความถูกต้อง” หมายถึงความถูกต้องของการใช้ภาษาในบริบท

2.3 ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ขั้นตอนในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเสนอ ขั้นฝึกและขั้นนำไปใช้

2.3.1 **ขั้นนำเสนอ (Presentation)** ผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาใหม่แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจ ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย รูปแบบภาษา การใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นการออกเสียง คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ในการนำเสนอเนื้อหาใหม่ ผู้สอนควรนำเสนอในบริบท ซึ่งอาจจะนำเสนอเนื้อหาใหม่ในรูปของบทสนทนา บทอ่าน ใช้รูปภาพประกอบใช้ของจริงหรือสถานการณ์

2.3.2 **ขั้นฝึก (Practice)** ในขั้นนี้เป็นการให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการเรียนรู้ใหม่มาฝึกปฏิบัติโดยใช้ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน การฝึกปฏิบัติจะเริ่มจากการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice) ต่อจากนั้นก็ให้เป็นการฝึกแบบกึ่งควบคุม (Semi-controlled) การฝึกในขั้นนี้มุ่งหมายให้ผู้เรียนจำรูปแบบภาษาให้ได้ จึงเน้นความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันก็ให้ผู้เรียนทำความเข้าใจความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นด้วย ในการฝึกจะเริ่มจากการฝึกปากเปล่าก่อน จากนั้นจึงเป็นการอ่านหรือเขียน ในขณะที่ผู้เรียนฝึก ผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาถูกต้องหรือไม่

2.3.3 **ขั้นนำไปใช้ (Production)** ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนถ่ายทอดสื่อสารสิ่งที่ได้เรียนและฝึก เป็นการนำภาษาไปใช้จริงผ่านทักษะทางภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจ เป็นการนำภาษาที่เรียนมานั้นไปสื่อสาร ผู้เรียนได้ลงใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนวทางเท่านั้น

3. วิธีการสอนทักษะต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษ

ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงวิธีการสอนทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่านและเขียน) ไว้โดยนำมาสรุป ดังนี้

บัญชา อิงสกุล (2545 : 63 – 69) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนทักษะต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1) **ทักษะการฟัง** เป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะพื้นฐาน ในการสื่อความหมายและเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ พฤติกรรมกรฟังแบ่งออกเป็น 2 ระดับใหญ่ ๆ คือ

(1) **ระดับการรู้ (Recognition Level)** เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะหรือจำแนกเสียงได้ เช่น เสียงเน้นหนักในคำ ระดับเสียงสูง – ต่ำ ในประโยค ระดับนี้เป็นระดับพื้นฐานของการฟัง

(2) **ระดับความเข้าใจ (Comprehension Level)** เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายโดยทั่วไปของข้อความที่ฟังและเข้าใจจุดประสงค์ของการสื่อสารความหมายนั้น ซึ่งเป็นทักษะที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

2) **ทักษะการพูด** การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ต้องสอนคู่กับทักษะการฟัง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

(1) ครูอธิบายสถานการณ์ที่ต้องการฝึกพูดให้นักเรียนฟัง จนนักเรียนเข้าใจว่า จะต้องแสดงท่าทางอย่างไร

(2) ครูพูดบทสนทนาให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

(3) นักเรียนฝึกพูดบทสนทนาพร้อมกันทั้งชั้น

(4) นักเรียนฝึกพูดสนทนาภายในกลุ่ม
 (5) ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาพร้อมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคลในการสอน
 ทักษะพูด ครูจะต้องไม่ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาขณะที่เรียนการพูดเลยจนกว่านักเรียนจะได้ฝึกพูดใน
 กลุ่มย่อยเสียก่อน

3) ทักษะการอ่าน ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐานดังต่อไปนี้

- (1) การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meaning)
- (2) การเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ (Thought Units)
- (3) การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension)
- (4) การเข้าใจอนุเฉท (Paragraph Comprehension)
- (5) การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเฉท (Comprehension of larger Units)

4) ทักษะการเขียน ครูควรมีแนวการฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในระยะเริ่มแรก
 ที่สำคัญ ดังนี้

(1) เขียนตัวอักษร มีขั้นตอนในการสอน คือ ครูเขียนให้นักเรียนดู เป็นตัวอย่าง
 บนกระดาน ผู้เรียนใช้นิ้วเขียนบนอากาศ นักเรียนเขียนลงสมุดตามแบบ สุดท้ายนักเรียนทำกิจกรรม
 เสริมทักษะการเขียน เช่น การจัดคู่รูปภาพกับตัวอักษร

(2) การคัดลายมือ เป็นการเขียนตามแบบตามเส้นของแต่ละบทเรียน เพื่อให้
 เขียนได้ถูกทิศทาง ครั้งแรกครูอาจต้องเขียนให้ดูเป็นตัวอย่างบนกระดานเพื่อให้นักเรียนเห็นลีลาการ
 เขียนที่ถูกต้อง

(3) การเขียนคำและประโยค ส่วนใหญ่จะเป็นการเขียนจากบัตรคำเป็นการคัด
 คำศัพท์ลงสมุด การเขียนประโยคจะเป็นการอธิบายภาพ การเติมคำในช่องว่าง

(4) การเขียนตามคำบอก เป็นการถ่ายทอดภาษาจากการฟังและการสะกดคำ
 มาเป็นตัวอักษร การเขียนตามคำบอกจะเป็นการเขียนคำเดี่ยว ๆ หรือเป็นเนื้อความต่อเนื่องกันก็ได้
 คำที่ควรนำมาเขียนตามคำบอกได้แก่ คำศัพท์ใหม่ คำที่มีตัวสะกดสับสน คำประสมหรือคำยาก ครูจะ
 อ่านให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

สรุปได้ว่าการสอนทักษะต่าง ๆ สำหรับภาษาอังกฤษนั้น ครูผู้สอนต้องเข้าใจกลวิธีที่ใช้
 กับทักษะนั้น ๆ เป็นอย่างยิ่งดี เพราะทักษะแต่ละทักษะจะมีลักษณะเฉพาะ และไม่ควรที่จะสอน
 ทักษะใดทักษะหนึ่งแยกออกจากกัน ควรจะสอนทุกทักษะควบคู่กันไป แต่จะเน้นทักษะใดเป็นพิเศษก็
 ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการสอนในช่วงเวลานั้น ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับเอกสารประกอบการสอน

1. ความหมายของเอกสารประกอบการสอน

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ได้มีผู้ให้ความหมาย ของเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้
 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2556) ให้ความหมายของ เอกสาร

ประกอบการสอนไว้ว่า หมายถึง วัสดุ หรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูล เนื้อหาสาระ ที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครู และนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด

สมาน จันทะดี (2552) กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่สามารถใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2550) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นลักษณะเอกสารที่จัดทำ เป็นรูปเล่ม มีเนื้อหาสาระที่ครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีคำอธิบายถึงรายละเอียดของเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีรูปภาพประกอบตามคำบรรยายอย่างเหมาะสม เนื้อหามีการแยกย่อย และเรียงตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง สาระถูกต้อง รูปแบบการพิมพ์ที่ดี มีความชัดเจน และเป็นสาระที่เขียนขึ้นโดยความรู้ของผู้สอนเองไม่ได้ลอกของผู้อื่นมา

สุวิทย์ มูลคำ (2550) กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนของนักเรียนในวิชาใดวิชาหนึ่ง

ประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์ (2550) กล่าวว่า เอกสารประกอบการเรียน หมายถึง เอกสารที่บอกวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูหรือผู้เรียนใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุม และครบถ้วนตามรายละเอียดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการเรียนรู้ต่อรายวิชา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอนที่ครูจัดทำขึ้นเอง ที่เป็นสิ่งพิมพ์ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนตามหลักสูตร โดยมีเนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ มีคำอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชา มีรูปภาพประกอบคำอธิบายหรือบรรยายเนื้อหา มีการแยกย่อยและเรียงลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการเรียนมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้

2. ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการสอน

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ได้มีผู้กำหนดองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอน ไว้ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) กล่าวว่า ในการอบรมปฏิบัติการผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อความเหมาะสมและเป็นรูปแบบในแนวเดียวกันไว้ดังนี้

1) ส่วนนำ ควรมีส่วนประกอบดังนี้ ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ คำชี้แจง หรือ คำแนะนำในการใช้ จุดประสงค์หลัก

2) ส่วนเนื้อหาอาจแบ่งเป็นเรื่องย่อยหรือเป็นตอนตามลักษณะของเนื้อหา ควรมีส่วนประกอบ ดังนี้ ชื่อบท หรือชื่อหน่วย หรือชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่องย่อย จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมหลัก เนื้อหาโดยละเอียดหรือใบความรู้ กิจกรรมฝึกปฏิบัติ หรือแบบฝึก หรือใบงาน บทสรุป (ถ้ามี) อาจมีข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อใช้วัดและประเมินผลการเรียนด้วย

3) ส่วนอ้างอิง อาจอยู่ส่วนท้ายของเนื้อหาในแต่ละตอน หรืออยู่ท้ายของเอกสาร ควรมีส่วนประกอบ ดังนี้ เอกสารอ้างอิงประจำบท ภาคผนวก เช่น ข้อทดสอบ เฉลย หรือแนวตอบ สุวิทย มุลคำ (2550) ได้เสนอแนะส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1) ส่วนนำ ประกอบไปด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ คำแนะนำในการใช้ และจุดประสงค์รายวิชา

2) ส่วนเนื้อหา ประกอบไปด้วย ชื่อบทหรือชื่อหน่วย หัวข้อเรื่องย่อย จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมหลัก เนื้อหาโดยละเอียดหรือใบความรู้ กิจกรรมฝึกปฏิบัติหรือใบงาน บทสรุป

3) ส่วนอ้างอิง

ประภาพรณ เส็งวงศ์ (2550) กล่าวไว้ว่า ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนควรประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1) ความสำคัญและการเกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอน

2) จุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา

3) เนื้อหา

4) วิธีดำเนินการ กิจกรรมและวิธีสอน

5) การวัดผลและประเมินผล

ประคองศรี สายทอง (2545) ได้เสนอส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1) ส่วนนำเรื่อง ประกอบด้วย ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ

2) ส่วนเนื้อเรื่อง จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียน แบบฝึกหัด

3) ส่วนท้ายเรื่อง บรรณานุกรม ภาคผนวก

วิเชียร ประยูรชาติ (2549) กล่าวถึงเอกสารประกอบการเรียนว่ามีส่วนประกอบ ดังนี้

1) ปก ไบรอนปก หน้าปกใน

2) คำนำ สารบัญ

3) เนื้อหา

4) บรรณานุกรม

5) ภาคผนวก

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ (2539 : 102 อ้างถึงใน สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2550 : 16) ได้กำหนดองค์ประกอบของเอกสารประกอบการเรียนว่าประกอบไปด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในรูปแบบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือ อาจกำหนดเป็นจุดประสงค์ปลายทาง และจุดประสงค์นำทาง เนื้อหาซึ่งหากเป็นแผนการสอน ในระดับประถมหรือระดับมัธยมศึกษา โดยปกติจะใช้เนื้อหาจากตำราหรือแบบเรียน หรือครูจัดไว้ต่างหาก เนื้อหาส่วนนี้จะกล่าวเพียงหัวข้อเท่านั้น ส่วนในระดับอุดมศึกษาหรือระดับสูงอาจจะมีเนื้อหาละเอียด ในลักษณะเอกสารประกอบการเรียนกิจกรรมการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษา จะเน้นกิจกรรม ส่วนในระดับสูงจะเน้นเนื้อหาพร้อม ๆ กันไปด้วย แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา สื่อ หรืออุปกรณ์ จะระบุว่าในแผนการสอนนั้นใช้สื่อหรืออุปกรณ์อะไร ในกรณีที่เป็นสื่อหรือ

อุปกรณ์ ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษาใช้ เช่น เอกสารประกอบการเรียนหรือใบความรู้ แบบฝึกหัด ใบสั่งงาน หรือใบกิจกรรม การวัดผลและประเมินผล จะระบุว่าวัดผลและประเมินผลอย่างไร และควรแนบท้าย แบบวัดผลประเมินไว้ท้ายเอกสารประกอบการสอนนี้ด้วย สรุปได้ว่า เอกสารประกอบการเรียนไม่มีรูปแบบที่จำเพาะเจาะจง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ดุลยพินิจของผู้สร้างและลักษณะการนำไปใช้ ซึ่งอาจประกอบด้วย ส่วนปก ส่วนเนื้อหา ส่วนอ้างอิง หรืออาจแบ่งเป็นหน่วยหรือบท ประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

3. ขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการสอน

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ได้มีผู้กำหนดขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการสอน ไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2550) ได้เสนอแนะขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการสอน ไว้ดังนี้

- 1) ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการเรียนการสอน
- 2) ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์และกิจกรรมที่เป็นปัญหา
- 3) ขั้นตอนที่ 3 เลือกเนื้อหาที่เหมาะสม แบ่งเป็นบทเป็นตอนหรือเป็นเรื่อง เพื่อแก้ปัญหาที่พบ
- 4) ขั้นตอนที่ 4 ศึกษารูปแบบของการเขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอน และกำหนดส่วนประกอบภายในของเอกสารประกอบการสอน
- 5) ขั้นตอนที่ 5 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และสื่อประกอบเอกสารในแต่ละบทหรือแต่ละตอน
- 6) ขั้นตอนที่ 6 เขียนเนื้อหาในแต่ละตอน รวมทั้งภาพประกอบ แผนภูมิ และข้อทดสอบ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
- 7) ขั้นตอนที่ 7 ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ
- 8) ขั้นตอนที่ 8 นำไปทดลองใช้ในห้องเรียนและเก็บบันทึกผลการใช้
- 9) ขั้นตอนที่ 9 นำผลที่ได้มาใช้พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง (อาจทดลองใช้มากกว่า 1 ครั้ง เพื่อปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนนั้นให้สมบูรณ์และมีคุณค่ามากที่สุด)
- 10) ขั้นตอนที่ 10 นำไปใช้จริงเพื่อแก้ปัญหาที่พบจากขั้นตอนที่ 1

ถวัลย์ มาศจรัส และ พรพรต เจนสุวรรณ (2547) ได้กล่าวถึงการจัดทำเอกสารประกอบการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรโดยละเอียด
- 2) ขั้นที่ 2 ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม เนื้อหาสาระจากตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
- 3) ขั้นที่ 3 นำข้อมูลจากขั้นที่ 2 มาศึกษาเนื้อหาสาระ จัดแบ่งบทในแต่ละบท แต่ละตอน ให้เหมาะสม ว่าต้องการนำเสนออะไรมากน้อยแค่ไหน
- 4) ขั้นที่ 4 กำหนดเนื้อหาสาระในการจัดทำในแต่ละบท แต่ละตอน โดยละเอียด ซึ่งอาจแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยเป็นเรื่อง ๆ

5) ชั้นที่ 5 เขียนอธิบายเนื้อหาสาระของหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย ให้เหมาะสมกับเวลา ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ และจำนวนคาบเวลาเรียนที่หลักสูตรกำหนด เอกสารประกอบการสอน นอกจากจะมีเนื้อหาสาระแล้ว สิ่งที่ต้องจัดทำก็คือ แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน แบบฝึกหัด ตัวอย่างหรืออื่น ๆ ที่ผู้สอนเห็นว่ามีความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอน

สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์ (2550) กล่าวว่าไว้ว่า เป็นสื่อให้นักศึกษานำไปใช้ในการศึกษา ทบทวน ทั้งในระหว่างเรียนและหลังเรียน ใช้เพื่อแสดงความสามารถหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการ ของผู้สอน (จึงต้องเป็นผลงานของตนเองไม่ได้ลอกใครมา)

กิดานันท์ มลิทอง (2543) กล่าวว่า ข้อดีของเอกสารประกอบการเรียน มีดังนี้

- 1) ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามอัตราความสามารถของแต่ละบุคคล
- 2) เหมาะสำหรับการอ้างอิงหรือทบทวน
- 3) สะดวกในการแก้ไขและปรับปรุงเนื้อหาใหม่
- 4) เหมาะสำหรับการเรียนรู้ที่วิธีหนึ่ง
- 5) ช่วยลดบทบาทของครูในการสอน มุ่งการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรในปัจจุบัน
- 6) ช่วยพัฒนาความคงที่ของเนื้อหา
- 7) เพื่อเป็นแหล่งความรู้ เป็นเครื่องกำหนดบทบาท
- 8) เป็นสื่อการเรียนการสอน
- 9) เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
- 10) เป็นตัวเชื่อมระหว่างครูกับนักเรียน ที่จะท าให้ความเข้าใจในเนื้อหาตรงกัน และ ถ่ายทอดเข้าสู่ตัวนักเรียน

สมศักดิ์ ประชุมชนะ (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียน ดังนี้

1) ทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบและเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตร รายวิชา กำหนดขอบเขตของเนื้อหาวิชา การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การค้นคว้าเนื้อหา อย่างละเอียด การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ตลอดจนการจัดทำหนังสือ และ ตำราอ่านประกอบ

2) ทำให้มีคู่มือสอนที่สะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์ที่สอนแทน สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ หรือประโยชน์ต่อครูอาจารย์หรือผู้ที่สนใจนำไปเป็นแนวทางหรือปรับปรุงประยุกต์ให้เหมาะสม

ประคองศรี สายทอง (2545) ได้กล่าวถึงประโยชน์ว่าเป็นผลงานทางวิชาการ ที่เปิดโอกาสให้ผู้สอนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยในการเรียนการสอน เป็นแนวทางให้ผู้สอนจัดกิจกรรมและประสบการณ์สำหรับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนตำราของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีเอกสารสำหรับศึกษาทำความเข้าใจ บทเรียน และฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียน ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้และศึกษาค้นคว้า

เพิ่มเติม ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

กล่าวโดยสรุป เอกสารประกอบการสอนมีประโยชน์ในการใช้เป็นคู่มือนักเรียนและครู สำหรับใช้พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู รวมทั้งพัฒนา ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีประสิทธิผล

ซัยยงค์ พรหมวงศ์ และ คณะ (2520) กล่าวว่าไว้ว่า การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน/ แบบฝึก หรือ เทคนิคการสอน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” (การตรวจสอบ พัฒนาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ) หมายถึงการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อปรับปรุงแล้วก็นำไปทดลองสอนจริง (Trail Run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เสร็จแล้วจึง ผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดลองใช้หมายถึงการนำชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) แล้วไป ทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของแบบฝึกให้เท่าเกณฑ์ที่ กำหนดไว้

การทดลองสอนจริง หมายถึงการนำชุดการสอนที่ได้ทดลองใช้และปรับปรุงแล้ว ทุกหน่วย ในแต่ละวิชาไปสอนจริง ในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์เรียนที่แท้จริง เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษาเป็น อย่างน้อย

1. ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพ

ในการผลิตการดำเนินงานทุกประเภทจำเป็นต้องมีการตรวจสอบระบบนั้น เพื่อเป็นการ ประกันว่าจะมีประสิทธิภาพจริงตามความมุ่งหวัง การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะนั้นมีความ จำเป็นด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

1.1 สำหรับหน่วยการผลิต เป็นการประกันคุณภาพของนวัตกรรมดังกล่าวว่าอยู่ในชั้น สูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการหาประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว หาก ผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดีก็จะต้องทำใหม่เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและเงินทอง

1.2 สำหรับผู้ใช้ แบบฝึกจะทำหน้าที่ช่วยสร้างภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยน พฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งต้องช่วยครูสอน บางครั้งต้องสอนแทนครู ดังนั้น ก่อนนำนวัตกรรมไป ใช้ครูจึงควรมั่นใจว่า ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง การหา ประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้เราได้สื่อการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนด ไว้

1.3 สำหรับผู้ผลิตสื่อ การทดสอบประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่า เนื้อหาสาระ ที่บรรจุลงในชุดการสอนเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็น การประหยัดแรงสมอง แรงงาน เวลาและเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

2. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อจะพึงพอใจว่า หากสื่อมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อการสอนนั้นก็มีความ

จะนำไปสอนนักเรียน และคุ้มแก่การลงทุนผลิติดอกมาเป็นจำนวนมาก การกำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพกระทำได้ โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E1 (ประสิทธิภาพ กระบวนการ) E2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือ ประเมินผลต่อเนื่องซึ่ง ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ๆ หลาย ๆ พฤติกรรม เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ของผู้เรียนที่ สังเกต จากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานกลุ่ม) และรายงานบุคคล ได้แก่งานที่มอบหมายและ กิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2.2 พฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) คือประเมินผลลัพธ์ (Product) ของ ผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบปลายภาค

ประสิทธิภาพของสื่อจะกำหนดเป็นเกณฑ์ ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นที่พึงพอใจโดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบ กิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการสอนหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E1/E2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากชุดการสอนแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำ แบบฝึกหัดหรืองานได้ผลเฉลี่ย ร้อยละ 80 และทำการสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ย ร้อยละ 80 การที่จะ กำหนดเกณฑ์ E1/E2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้เรียนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็น ความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติอาจตั้งไว้ ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเพราะตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใด ก็มักได้ผล เท่ากัน

3. วิธีคำนวณหาประสิทธิภาพ

3.1 สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100 \text{ (หรือ } \frac{\bar{X}}{A} 100)$$

เมื่อ	E_1	=	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	=	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดในกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับ
	A	=	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
	n	=	จำนวนนักเรียน

3.2 สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\sum X}{B} \times 100 \text{ (หรือ } \frac{\bar{F}}{B} 100)$$

เมื่อ	E_2	=	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
-------	-------	---	-----------------------

$\sum X$	=	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละแบบฝึก
B	=	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
n	=	จำนวนนักเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้นก็就会有การนำคะแนนแบบฝึกหัดหรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมกลุ่มหรือเดี่ยวและคะแนนสอบหลังเรียนมาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหาค่า E1/E2

3.2 โดยวิธีการคำนวณธรรมดา

หากไม่ยากใช้สูตรก็สามารถใช้วิธีคำนวณธรรมดา หาค่า E1 และ E2 ได้ สำหรับค่า E2 ของแต่ละชุดการสอนไม่มีปัญหาในการคำนวณมากนักเพราะอาจทำได้โดยการเอาคะแนนของนักเรียนทั้งหมดรวมกัน หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อย เพื่อหาค่าร้อยละ สำหรับคะแนน E1 คือค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกหัดนั้น กระทำได้โดยเอาคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนแต่ละคนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนโดยเป็นร้อยละ

หลังจากคำนวณหาค่า E1 และ E2 แล้วผลลัพธ์ที่ได้มักจะใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่จะยืนยันได้ว่า นักเรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ ก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่งการที่นักเรียนจะสอบไล่ได้เท่าใด เช่น ร้อยละ 90 นั้น นักเรียนมีความรู้จริงหรือทำได้เพราะการเดาสุ่ม เมื่อมีการรายงานคะแนนเป็นเลข 2 ตัว เช่น 78/83 นั้นจะทำให้เราทราบว่านักเรียนทำงานและแบบฝึกหัดทั้งปีได้ ร้อยละ 78 และสอบไล่ได้ร้อยละ 83 เป็นการยืนยันพฤติกรรมของนักเรียนค่อนข้างจะแน่นอน

4. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตสื่อการสอนขึ้นเป็นต้นฉบับแล้ว ต้องนำชุดการสอนไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 1 : 1 (แบบเดี่ยว) คือ ทดลองกับผู้เรียน 1 คน โดยใช้เด็กอ่อนปานกลางและเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้นี้ จะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะดีขึ้นมาก ก่อนนำไปทดลองแบบกลุ่มในขั้นนี้ E1/E2 ที่ได้จะมีส่วนประมาณ 60/60

4.2 1 : 10 (แบบกลุ่ม) คือทดลองกับผู้เรียน 6 – 10 คน (ละผู้ที่เรียนเก่ง กับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์จะหากจากเกณฑ์ประมาณร้อยละ 10 นั่นคือ E1/E2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

4.3 1 : 100 (ภาคสนาม) ทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้นคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5 ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมากผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนใหม่ โดยยึดสภาพความเป็นจริงเป็นเกณฑ์

5. การเลือกนักเรียนมาทดลองใช้เอกสารประกอบการสอน

นักเรียนที่จะมาทดลองสื่อการสอนควรเป็นตัวแทนของนักเรียนที่เรานำชุดการสอนนั้นไปใช้ โดยมีข้อควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

5.1 สำหรับการทดลองแบบเดี่ยว เป็นการทดลองครู 1 คน ต่อเด็ก 1 คน ให้ทดลองกับ เด็กอ่อนก่อนทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลาง และนำไปทดลองกับเด็กเก่ง อย่างไรก็ตามหากไม่เหมาะสมก็นำไปทดลองกับเด็กอ่อนหรือเด็กปานกลาง

5.2 สำหรับการทดลองแบบกลุ่ม เป็นการทดลองครู 1 คน ต่อเด็ก 6 – 12 คน โดยให้คละกันทั้งเด็กเก่ง ปานกลางและเด็กอ่อน ห้ามทดลองกับเด็กอ่อนล้วน หรือ เก่งล้วน เวลาทดลองจะต้องจับเวลาด้วยว่ากิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าใด ทั้งนี้เพื่อให้ทุกกลุ่มกิจกรรมสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนใช้เวลาเท่ากัน คือ 10 – 15 นาที สำหรับประถมศึกษา และ 15 – 20 นาที สำหรับมัธยมศึกษา

5.3 สำหรับการทดลองภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่ เป็นการทดลองครู 1 คน กับนักเรียน ทั้งชั้น 30 – 40 คน (หรือ 10 คน สำหรับสื่อรายบุคคล) ชั้นที่เลือกมาทดลองจะต้องมีนักเรียนคละกัน ทั้งเก่งและอ่อน ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีเด็กเก่งหรือเด็กอ่อนล้วน

สถานที่และเวลาสำหรับการทดลองแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มควรใช้เวลาในห้องเรียนหรือ แยกนักเรียนมาเรียนต่างหากจากห้องเรียน อาจเป็นห้องประชุมของโรงเรียน โรงอาหาร หรือ สนาม ใต้ร่มไม้ก็ย่อมได้

6. ข้อค้ำนึ่งในการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอน

เพื่อให้การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนได้ผลค้ำมค่า ผู้ทดลองสื่อควรค้ำนึ่งสิ่งต่อไปนี้

6.1 ควรเลือกนักเรียนที่เป็นตัวแทนของนักเรียนที่ใช้ชุดการสอน

6.2 ควรหาสถานที่และเวลาที่ปราศจากเสียงรบกวน ไม่ร้อนอบอ้าวและใช้เวลาที่นักเรียนไม่หิว ไม่รีบร้อนกลับบ้าน หรือไม่ต้องเป็นกังวลไปเข้าเรียนชั้นอื่น

6.3 ต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทดลองชุดการสอนและการจัดห้องเรียนหากนักเรียนไม่ค้ำนเคย

6.4 สำหรับการทดลองภาคสนามในชั้นเรียนจริง ต้องใช้ครูเพียงคนเดียวผู้สังเกตการณ์ ต้องอยู่ห่าง ๆ ไม่เข้าไปช่วยเหลือเด็ก ต้องปล่อยให้ครูทดลองสอนแก้ปัญหาเอง หากจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือก็ให้ครูผู้สอนบอกให้เข้าไปช่วย

6.5 ไม่ว่าจะเป็นการทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่มและแบบภาคสนาม หลังจากชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับการสอนแบบศูนย์การเรียนแล้ว ครูจะต้องดำเนินการ 5 ชั้น คือ 1) สอบก่อนเรียน 2) นำเข้าสู่บทเรียน 3) ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม 4) สรุปบทเรียน (ครูสรุปเองหรือให้นักเรียนช่วยกันสรุปก็ได้ ทั้งนี้ต้องดูตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) สอบหลังเรียน

7. การยอมรับไม่ยอมรับประสิทธิภาพ

เมื่อทดลองสื่อการสอนภาคสนามแล้ว ให้เทียบค่า E1/E2 ที่หาได้จากชุดการสอน กับ E1/E2 เกณฑ์ เพื่อดูว่า เราจะยอมรับประสิทธิภาพได้หรือไม่ การยอมรับประสิทธิภาพให้ถือว่า แปรปรวน ร้อยละ 2.5 – 5 นั่นคือประสิทธิภาพของสื่อการสอนนั้นไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 5 แต่โดยปกติจะกำหนดไว้ร้อยละ 2.5 เช่น เราตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 เมื่อทดลองแบบ 1 : 100 แล้ว ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5/87.5 เราก็สามารถยอมรับได้ว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

การยอมรับประสิทธิภาพของสื่อการสอนมี 3 ระดับ คือ 1) สูงกว่าเกณฑ์ 2) เท่าเกณฑ์ และ 3) ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ

ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index)

ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) หรือ E. I. ของสื่อการเรียนรู้ หมายถึง ค่าตัวเลขที่แสดงอัตราการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว หลังจากที่มีผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้โดยถือเกณฑ์ตั้งที่ .50 ขึ้นไป ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรของ Goodma, Fiethcer และ Schneider (1980) ดังต่อไปนี้

$$\text{สูตรการหาค่า } E.I. = \frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

เกณฑ์การยอมรับค่าดัชนีประสิทธิผลของสื่อการสอน มักจะกำหนดไว้ว่าจะต้องได้ไม่ต่ำกว่า .50 ขึ้นไป ในที่นี้หมายถึง ประสิทธิภาพของสื่อการสอนนั้น เมื่อผู้เรียนเรียนจบแล้วจะทำให้ผู้เรียนสามารถ ทำคะแนนได้เกินกว่าร้อยละ 50 ของส่วนที่เหลือจากคะแนนเต็ม เมื่อหักคะแนนก่อนการเรียนออกแล้ว (วรกิต วัตเข้าหลาม. 2540 : ไม่มีเลขหน้า)

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หรือ ความพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม จะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจ งานที่มีอยู่ การสร้างแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีนักการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ทำการค้นคว้าและตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานไว้ ดังนี้

แมงน้อย พงษ์สามารถ (2549) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ทำที่ต่อสิ่งต่าง ๆ 3 อย่าง คือ ปัจจัยเกี่ยวกับงานโดยตรง ลักษณะเฉพาะเจาะจงของแต่ละคน และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในสิ่งที่ยอยู่นอกหน้าที่การงาน

พรณี ชูทัยเจนจิต (2550) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในทางบวก ความรู้สึกที่ดีที่ประทับใจต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าและบริการ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

ทิฆัมพร ยุทธเสรี (อ้างอิงจาก ศศิธร ลินลา, 2554) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติ ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีพัฒนาการและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในภาวะพึงพอใจ สุขใจ เป็นเบื้องต้น นั่นคือ บุคคลต้องได้รับการจูงใจทั้งในลักษณะนามธรรมและรูปธรรม

สมสนิท ไพศาล (อ้างอิงจาก จิตรรา ดวงปรีชา, 2554) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นระดับความพอใจที่เป็นผลมาจากทัศนคติ และความสนใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ทัศนคติและความสนใจดังกล่าวนี้จะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือ ทัศนคติที่ดีซึ่งมีต่อสิ่งที่ทำอยู่ หรือระดับความพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ต่อการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือทัศนคติที่ดีที่มีต่อสิ่งที่ทำอยู่ หรือระดับความพอใจที่มีต่อการจัดการเรียน – การสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนที่ปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นส่วนสำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม การที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้น มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนี้

สรวงศ์ โค้วตระกูล (2552) กล่าวว่า Maslow ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Needs – Hierarchy Theory) โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรม ของมนุษย์ ดังนี้

1) ลักษณะความต้องการมนุษย์ ได้แก่

1.1) ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากระดับความต้องการ ขั้นต่ำไปสู่ความต้องการขั้นสูง

1.2) มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาทดแทน

1.3) เมื่อความต้องการระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่จูงใจให้เกิดพฤติกรรม ต่อสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทน เป็นแรงจูงใจให้เดพฤติกรรมนั้น

1.4) ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันละกัน มีลักษณะควบคู่กัน เมื่อความต้องการ อย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไปก็จะมีความต้องการอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2) ลำดับความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Need) มี 5 ระดับ ดังนี้

2.1) ความต้องการทางกาย (The Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้น เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ

2.2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความเจริญก้าวหน้า และความอบอุ่นใจ

2.3) ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการจะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อน

2.4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (The Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

2.5) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จ (Self-actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากเป็นเรื่องการอยากจะเป็น อยากจะได้ตามความคิดของตนเอง แต่ไม่สามารถเสาะแสวงหาได้

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผลตอบแทนหรือรางวัลเป็นผลทางด้านความรู้สึกของผู้เรียน หรือผลตอบแทนภายในที่เกิดขึ้น อันส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจในตนเอง ตลอดจนการได้รับการยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้รับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นการตอบแทน จากภายนอก

ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอน ซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก หรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ในการเรียนรู้ การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานมีแนวคิดพื้นฐาน ที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ

1) ความพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน สมยศ นาวิการ (อ้างอิงจาก อุไรวรรณ ใจคำปัน, 2554) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่า การตอบสนองความต้องการ ผู้ปฏิบัติงาน จนเกิดความพึงพอใจจะทำให้เกิดแรงในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งครูผู้สอนที่ต้องการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบรรลุผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์ รวมถึงสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร

2) ผลของการปฏิบัติงานไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงาน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานดีจะนำไปสู่ผลการตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งย่อยเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทน ที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่าง ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนและผลของการเรียนจะมีความสัมพันธ์ในทางบวกนี้ ขึ้นอยู่กับว่า กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัตินั้นท าให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากขึ้นเพียงใด นั่นคือสิ่งที่ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้น เมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงาน ภายใต้อายุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่อง จากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดทำให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับ

ค่ายกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ – ทางการเรียน ในระดับที่น่าพอใจ

3. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ

สมัยศ นาวิกการ (อ้างอิงจาก อุไรวรรณ ใจคำปัน, 2554) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็น ผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับ ความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทน ที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

4. วิธีการวัดความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจ เป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การจะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องมือที่ช่วยในการวัดทัศนคตินั้น ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้ สรุปได้ดังนี้

ถวิล ธาราโกชน์ และ คณะ (2545) ได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้ว่า ในการวัดความรู้สึกหรือความพึงพอใจนั้น จะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (Direction) ซึ่งมี 2 ทิศทาง คือ ทางบวกและทางลบ ทางบวก หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกไปในทางที่ดี ชอบหรือพอใจ ด้านทางลบ หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกไปในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบหรือไม่พอใจ และในการวัดปริมาณ ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความรุนแรง หรือระดับทัศนคติไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ นั้นเอง เช่น วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) วิธีการสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่น โดยการเฝ้ามองและจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน แต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

2) วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้รายงานจะต้องออกไปสอบถาม โดยการพูดคุยกับบุคคลนั้น ๆ โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3) วิธีการใช้แบบสอบถาม วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อคำถามไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ๆ วิธีนี้นับว่าเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ รูปแบบของแบบสอบถามจะใช้มาตราวัดทัศนคติ ซึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ฟังพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ฟังพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด หากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ เพื่อแปลความหมายของข้อมูล เทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.5 0 – 5.00 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด

3.5 0 – 4.49 หมายถึง ฟังพอใจมาก

2.5 0 – 3.49 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง

1.5 0 – 2.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

บุญเรี ยง ขจรศิลป์ (อ้างอิงจาก วาณี ทองเสวด, 2548) ได้ให้ทรรศนะ เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ทักษะคิดหรือเจตคติเป็นนามธรรมเป็นการแสดงออกค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยาก ที่จะวัดทักษะคิดได้โดยตรง แต่เราสามารถที่จะวัดทักษะคิดได้โดยอ้อม โดยวัดความคิดเห็นของบุคคล เหล่านั้นแทน ฉะนั้นการวัดความพึงพอใจก็มีขอบเขตที่จำกัดด้วย อาจมีความคลาดเคลื่อนขึ้น ถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึที่แท้จริง ซึ่งความคลาดเคลื่อนเหล่านี้ ย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาของการวัดโดยทั่ว ๆ ไป

ขวลิต ชูกำแหง (2551) ได้กล่าวถึงการสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจไว้ว่า มีครูหรือนักวัดผลได้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรมจริยธรรมไว้มากพอสมควร ซึ่งครูคนอื่นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติ หรือวัดความสนใจจะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบลิเคิร์ท แบบเธอร์สตัน แบบออสกูด เนื่องจากแบบสอบถามเพื่อวัดจิตพิสัย เช่น ทัศนคติ สนใจ ความพึงพอใจ มีลักษณะอย่างเดียวกัน เพียงแต่เปลี่ยนเป้าหมายเท่านั้น การวัดความพึงพอใจเป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในลักษณะใด ลักษณะหนึ่ง เทคนิคของลิเคิร์ท เป็นแบบหนึ่งที่สามารถใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ได้แก่ สร้างประโยคหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการวัด โดยวัดเจตคติในประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมประเด็น แล้วนาคะแนนที่ได้ในแต่ละประเด็นมาหาค่าเฉลี่ยเป็นค่าเจตคติ ซึ่งวิธีการวัดของลิเคิร์ท สามารถวัดได้อย่างกว้างขวางกว่าแบบอื่น ๆ และสามารถวัดเจตคติได้เกือบทุกเรื่อง และให้ค่าความเที่ยงตรงสูง ในการวัดความพึงพอใจนั้น จากการศึกษาเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจสรุปได้ว่าการวัดความพึงพอใจเป็นการตรวจสอบทัศนคติหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือวัดได้หลายแบบ เช่น แบบสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

5. แนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผู้รายงานได้สร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากตำราวัดผลการศึกษาของ สมนึก ภัททิยธณี (2552) มีลำดับการสร้าง ดังนี้

5.1 ศึกษาข้อความแสดงถึงความพึงพอใจและสร้างแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วน – ประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 4.50 – 5.00 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 3.50 – 4.49 หมายถึง ฟังพอใจมาก

ระดับ 3 2.50 – 3.49 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง

ระดับ 2 1.50 – 2.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อย

ระดับ 1 1.00 – 1.49 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

5.2 การกำหนดข้อความในแบบสอบถามควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

5.2.1 ข้อความแสดงถึงความรู้สึก ความเชื่อ หรือความตั้งใจในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไปไม่ใช่เป็นข้อเท็จจริง

5.2.2 ข้อความต้องสั้น เข้าใจง่าย และชัดเจน ข้อความมีคุณภาพ

5.3 นำเสนอแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นไปหาค่าอำนาจจำแนก หาค่าความเชื่อมั่น พิมพ์เป็นฉบับจริง นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

จากการทำงานของ Morrow and Schocker (1987) ในการศึกษาการใช้เอกสารในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ได้เสนอแนะว่า ในการใช้เอกสารประกอบการสอนในแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในห้องเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) นั้นจะมีปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในบทอ่านหรือเอกสารประกอบของผู้เรียนที่จะเชื่อมโยงกับภาษาแม่ของตนเอง ดังนั้นเอกสารประกอบหรือบทอ่านจะต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิถีชีวิตและการสื่อสารในชีวิตจริงของผู้เรียน นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะว่าการใช้เอกสารประกอบดังกล่าวจะต้องสร้างบรรยากาศการสอนภาษาภายในห้องเรียน และกิจกรรมที่สอดคล้องไปด้วยกันที่

ขจรศรี ศรีเจริญบุตร (2553) ได้ทำการศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือ 83.83/84.47 และมีคุณภาพจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.63 และนักเรียนที่ใช้เอกสารประกอบการเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าเอกสารประกอบการเรียนดังกล่าวสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการทำงานเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

ชนัตตรี กาญจนศิริ (2556) ได้ทำการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชา อ 23206 ภาษาอังกฤษรอบรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย พบว่า เอกสารประกอบการเรียนวิชา อ 23206 มีคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนโดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.82) ซึ่งผ่านตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดคือ $\bar{x} = 3.5$ และมีประสิทธิภาพ $E1/E2=89.28/88.68$ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2=80/80$ ผลการเปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชา อ23206 ภาษาอังกฤษรอบรู้ หลังการใช้สูงกว่าก่อนใช้ นวัตกรรมอย่างมีนัยสาคัญทางสถิติ($p < 0.05$)

ทวี เทศมาศ (2557) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การใช้เอกสารประกอบการสอน วิชานวัตกรรม และ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สรุปผลการศึกษา 1) เอกสารประกอบการสอน วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.48/86.54 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนวิชา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 3) นิสิตที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

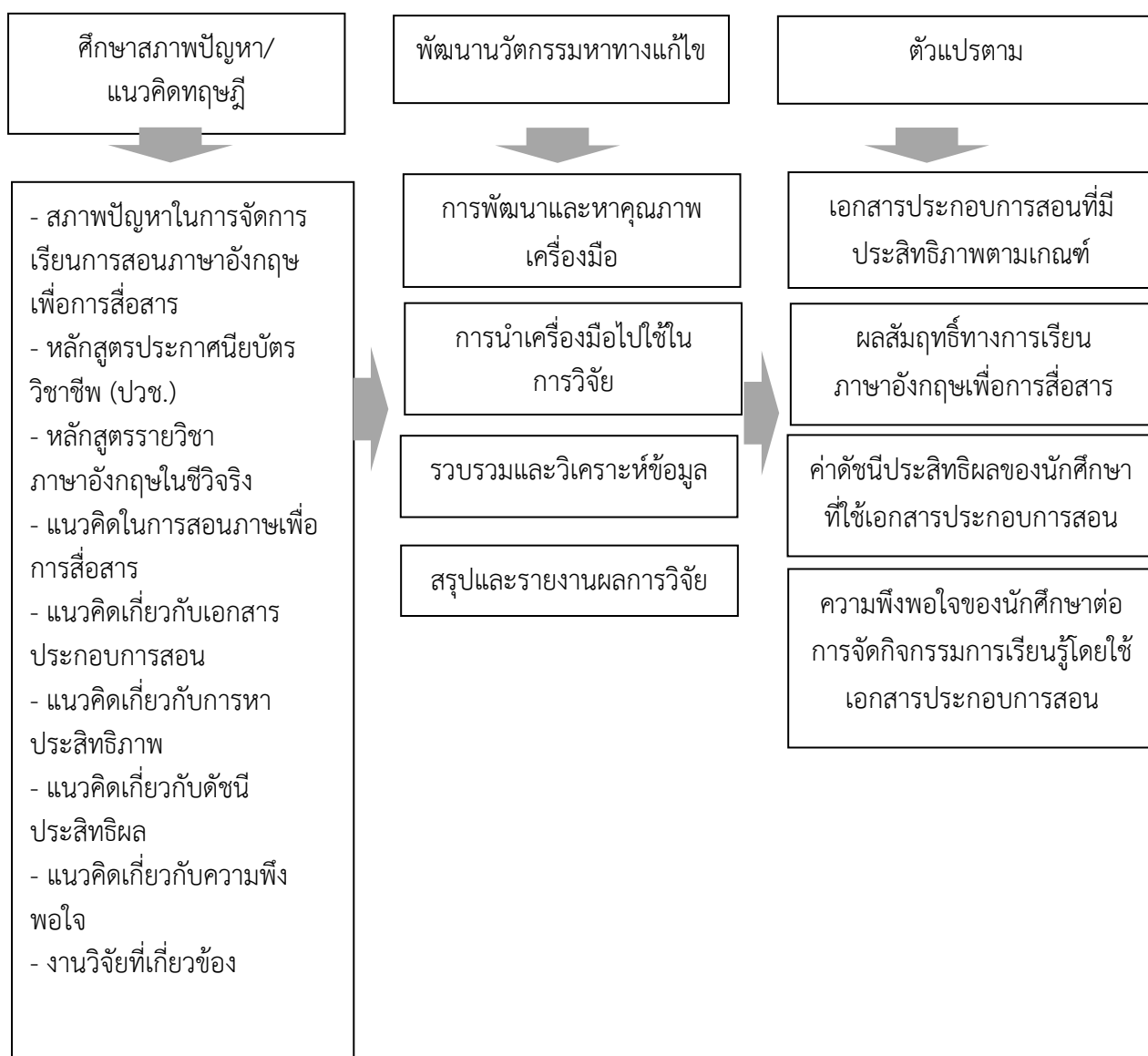
สมใจ เพชรชิต ราตรี นันทสุคนธ์ และ นवलอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์ (2558) ได้ทำการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนวิชา ง 30267 เรื่อง อาหารไทยเพื่อสุขภาพจากผักสีเขียวในท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยมีประสิทธิภาพจากการทดลองกับกลุ่ม 1 : 1 : 1 กลุ่ม 3 : 3 : 3 และ กลุ่มใหญ่จำนวน 30 คน เท่ากับ 72.50/71.11 81.67/80.37 และ 83.29/80.56 ตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้เอกสารประกอบการเรียนสูงกว่าก่อนใช้เอกสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวมและรายด้าน

กิตติยา ฤทธิภักดี (2560) ทำการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อชีวิต รหัส ศท 0404 สำหรับนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนสตูล ผลการวิจัยพบว่า 1) เอกสารประกอบการ สอน รายวิชาวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต รหัส ศท 0404 สำหรับนักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนสตูล มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.08/85.40 2) นักศึกษาระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนสตูล ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชา วิทยาศาสตร์ เพื่อชีวิต รหัส ศท 0404 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักศึกษาอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนสตูล ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อชีวิต รหัส ศท 0404 มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54)

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่าการใช้เอกสารประกอบการสอนนั้นสามารถนำมาใช้ได้กับหลากหลายสาขาวิชา และหลากหลายระดับชั้น โดยเอกสารประกอบการสอนนั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ และทำให้นักเรียนหรือนักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางของการวิจัยการพัฒนาสื่อวัตกรรมการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 94 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน โดยเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาด ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ชนิด ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วย คู่มือและเนื้อหาจำนวน 8 หน่วย ดังนี้

- 1.1 Going Abroad
- 1.2 Hotel and Accommodation
- 1.3 Direction and Location
- 1.4 Telephone Calls

- 1.5 Shopping
- 1.6 Following Instructions
- 1.7 Sign and Notices และ
- 1.8 E-mail and Forms

แต่ละหน่วยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เช่น การเดินทางไปต่างประเทศ การจองที่พัก ทิศทางและตำแหน่ง เป็นต้น โดยมีทั้งเนื้อหาและคำศัพท์ การทำใบกิจกรรม/ใบงาน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจบททวนและประเมินผลด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม โดยมีส่วนประกอบคือ 1) แผนผังความคิดประจำหน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบก่อนเรียน 3) แนวคิด/ความคิดรวบยอด 4) สารการการเรียนรู้ 5) สรุปสาระสำคัญ 6) แบบฝึกหัด 7) ใบงานประจำหน่วยการเรียนรู้ 8) แบบทดสอบหลังเรียน 9) แบบทดสอบหลังเรียน 10) เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน 11) เฉลยแบบฝึกหัด 12) แบบวัดผลและประเมินผล 13) เอกสารอ้างอิง

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิต 2 รหัสวิชา 2000-1202 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการสอน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 32 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

4. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 20 ข้อ

การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเอกสารประกอบการสอน ดังกล่าว ตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ หลักการของหลักสูตร โครงสร้างรายวิชา สารหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเอกสารอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัสวิชา 2000-1201 และ 2000-1202)

1.2 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิต 2 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

1.3 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงเวลา ความน่าสนใจ จุดประสงค์ เนื้อหาที่จะพัฒนาและกิจกรรมโดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา

1.5 วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยกำหนดกิจกรรมรายชั่วโมงในแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ในแต่ละกิจกรรมการวัดผลประเมินผล โดยแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนแต่ละครั้งให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.6 สร้างเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเรียงลำดับเรื่องราวก่อนหลังและสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ โดยแบ่งเนื้อหา ออกเป็นหน่วยย่อยจำนวน 8 หน่วย ประกอบด้วย 1) Going Abroad 2) Hotel and Accommodation 3) Direction and Location 4) Telephone Calls 5) Shopping 6) Following Instructions 7) Sign and Notices และ 8) E-mail and Forms

1.7 นำเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 สำหรับนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจัดทำเป็นรูปเล่มเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพในด้านที่เกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ และด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.7.1 นายธีระวัฒน์ อาจปรุ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาภาษาอังกฤษ คณะ วิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา และการวิจัย

1.7.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้ำตาล เทพพิพัฒน์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิชาสาขา ภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหาและการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการวิจัย

1.7.3 นางสมรมิตร เทพพิพัฒน์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ (สาขา ภาษาอังกฤษ) หมอวิชาภาษาต่างประเทศ สังกัดวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ ผู้เชี่ยวชาญด้าน แผนการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้ การผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

1.7.4 นางสาวสุภาภรณ์ สิงหเสนา ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะ รอง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพท่าตูม ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

1.7.5 นางสาวอัมพร จงดี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ หัวหน้างานวัดและ ประเมินผล สังกัดวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้าน การวัดและประเมินผลทางการศึกษา

1.8 นำคะแนนจากการประเมินเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านจะต้องมีคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2545) ผลการประเมิน พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.76 แสดงว่า เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

1.9 นำเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 32 แผน โดยดำเนินการดังนี้

1.9.1 แบบหนึ่งต่อหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยทดลองกับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาอาหารและโภชนาการ โดยทดลองกับนักศึกษา 3 คน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1 : 1 : 1 ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เพื่อหาข้อบกพร่อง และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม รวมทั้งความเหมาะสมในด้านเนื้อหา เวลา พบว่า ในด้านเนื้อหา พบข้อบกพร่อง คือ มีกิจกรรมมากเกินไปในบางกิจกรรมและนักเรียนยังไม่เข้าใจวิธีการเรียนด้วย เอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ในหน่วยแรก ๆ ทำให้นักเรียนใช้เวลาในการทำความเข้าใจและปฏิบัติกิจกรรมมาก เมื่อถูกจำกัดด้วยเวลาจึงเร่งรีบจึงทำให้ประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงได้นำไปแก้ไขปรับปรุงโดยการลดกิจกรรมในแต่ละหน่วย เพื่อนำไปใช้ในกลุ่มย่อยต่อไป ซึ่งผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพในการทดลองครั้งนี้ ได้ค่า E_1 / E_2 เท่ากับ 73.73/68.89

1.9.2 แบบกลุ่มเล็ก โดยนำเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มย่อย โดยทดลองกับนักเรียน จำนวน 9 คน คือ กลุ่มเก่ง 3 คน กลุ่มปานกลาง 3 คน และกลุ่มอ่อน 3 คน (3 : 3 : 3) โดยผู้ศึกษาได้นั้นอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีการเรียนรู้ อย่างละเอียด แล้วทดสอบก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบพื้นฐานประสบการณ์เดิม แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ในเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ตามขั้นตอน ถ้าผู้เรียนพบข้อบกพร่องให้แจ้งครูประจำวิชา เมื่อผู้เรียนปฏิบัติจนครบทุกกิจกรรมแล้ว ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปทเรียนอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นให้ผู้เรียนทดสอบหลังเรียน พบข้อบกพร่อง คือ นักเรียนใช้เวลาในการทำใบกิจกรรมมากเกินไปทำให้การจัดกิจกรรมใช้เวลาเกินที่กำหนดไว้ และการนำเสนอในหน่วยแรก ๆ นักศึกษายังไม่สามารถสรุปข้อมูล เนื้อหามากเกินไป

ทำให้ใช้เวลามากในการนำเสนอและการตรวจใบกิจกรรม ส่งผลให้การจัดกิจกรรมล่าช้า จึงได้แก้ไขเสนอแนะวิธีการและให้ดูตัวอย่างการสรุปข้อมูลแบบสั้น ๆ ได้ใจความ ในใบกิจกรรม/ใบงานในหน่วยแรก ๆ นักเรียนบางคนยังขาดทักษะเกี่ยวกับคำศัพท์ต้องอธิบายคำศัพท์ ต่อมานักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้คล่องและรวดเร็วขึ้น ซึ่งในการหาประสิทธิภาพดังกล่าวได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 77.59/77.78 แล้วนำไปทดลองใช้ในภาคสนามต่อไป

1.9.3 แบบภาคสนาม โดยนำเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ผ่านการทดลองจากนักเรียนกลุ่มย่อยมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มใหญ่เพื่อหาประสิทธิภาพ โดยใช้นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาอาหารและโภชนาการ จำนวน 20 คน โดยไม่ซ้ำกับนักเรียนในกลุ่มย่อย เพื่อหาจุดบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง ผลที่พบคือ นักเรียนไม่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เสร็จตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะในเนื้อหาหน่วยแรก ๆ เพราะเรียนยังไม่เข้าใจรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการปฏิบัติกิจกรรมจึงได้ช่วยยืดหยุ่นในเรื่องเวลา ส่วนในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนต่อไป ครูต้องช่วยกระตุ้นให้ปฏิบัติกิจกรรมให้ทันเวลา และชี้แนะการนำความรู้มาเชื่อมโยงกัน นักเรียนมีการช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี สนุกกับการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทันเวลา ส่งผลให้ได้ค่าประสิทธิภาพ $E1/E2$ เท่ากับ 80.73/80.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

1.10 นำเอกสารประกอบการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ปรับปรุงและทดลองใช้แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 33 คน ต่อไป

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ หลักการของหลักสูตร โครงสร้างรายวิชา สาระหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเอกสารอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัสวิชา 2000-1201 และ 2000-1202)

2.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามข้อ 2.1 มากำหนดหลักการในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดตามแนวทางของ Van Blerkom (1994) Mohammed Abdullah Zaid (1995) สุวิทย์และอรทัย มูลคำ (2546) มาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 32 แผน โดยมีขั้นตอนการสอนแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm up) 2) ขั้นจัดการเรียนการสอน (Teaching and learning) และ 3) ขั้นสรุป (Conclusion) และ 4) กิจกรรมมอบหมายและงานที่มอบหมาย (Assignment) โดยให้สอดคล้องกับเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้ คือ ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง ชื่อหน่วย แนวคิด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน การวัดและประเมินผล และบันทึกหลัง

แผน โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กับเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

2.3 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ชุดเดิม) ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล โดยใช้เกณฑ์การประเมินของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

นำคะแนนจากการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านจะต้องมีคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.70 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ดีแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) ร่วมกับเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 กับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาอาหารและโภชนาการ

2.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาดที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 33 คน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือการวัดผลประเมินกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3.2 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 กลุ่มวิชาทักษะชีวิต หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ หลักการของหลักสูตร โครงสร้างรายวิชา สาระหลักสูตร คำอธิบาย

รายวิชา การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และเอกสารอื่น ๆ ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัสวิชา 2000-1201 และ 2000-1202)

3.3 วิเคราะห์สาระ เนื้อหา กำหนดลักษณะข้อสอบที่จะสร้างให้สอดคล้องกับเนื้อหา

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ชุดเดิม) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.6 นำผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยวิเคราะห์คะแนนความสอดคล้องใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) ทั้งนี้ข้อสอบที่มีเกณฑ์ ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2551) ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อโดยมีค่า IOC อยู่ในระดับใช้ได้ทุกข้อ ถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความเหมาะสม

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาอาหารและโภชนา จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เคยเรียนในเนื้อหาดังกล่าวมาแล้ว

3.9 นำกระดาษคำตอบที่ได้มาตรวจให้คะแนนโดยให้ข้อถูกได้ 1 คะแนน ข้อผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ข้อ ได้ 0 คะแนน หลังจากการตรวจกระดาษคำตอบและรวบรวมคะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

3.9.1 วิเคราะห์หาค่าความยากรายข้อและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากรายข้อ (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อ ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2555) ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ทุกข้อโดยมีค่าความยากอยู่ในช่วง 0.20-0.63 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.20 – 0.73

3.9.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับตามวิธีของ Lovett โดยใช้เกณฑ์จุดตัดร้อยละ 60 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

3.10 เลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่จะนำไปใช้เพียง 60 ข้อ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้ในการศึกษากับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ผู้วิจัยได้สร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ โดยวิเคราะห์จากจุดประสงค์ในการศึกษา กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 กำหนดรูปแบบของคำถาม ทำการศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากเอกสารต่าง ๆ แล้วกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม

4.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง จำนวน 30 ข้อ ตามโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามใน ข้อที่ 4.1 และเขียนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ชุดเดิม) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องของข้อคำถามและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

นำคะแนนจากการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านจะต้องมีคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามความพึงพอใจผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.80 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ทำการทดสอบก่อนเรียนเสร็จแล้วทดสอบหลังเรียน

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ดังแสดงในภาพประกอบ 1

Group	Pre-test	Treatment	Post-test
กลุ่มทดลอง	T ₁	X	T ₂

ภาพประกอบ 1 : แสดงรูปแบบการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T ₁	แทน	การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
X	แทน	การเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202
T ₂	แทน	การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

2. การดำเนินการทดลอง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ปฐมนิเทศ ก่อนดำเนินการทดลอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ให้นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ได้ทราบถึงวิธีการเรียน การวัดผลประเมินผล

2.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดในการดำเนินการทดลอง

2.4 เมื่อทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หมดทุกแผนแล้วผู้วิจัยดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ

2.5 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ของแบบฝึกทักษะทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยการหา ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ซึ่งได้คะแนนจากการทำแบบฝึก กิจกรรม และคะแนนทดสอบย่อย หลังเรียนจากทุกแบบฝึกทักษะ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการเรียน มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E_1/E_2

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t - test (Dependent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยวิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

4. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 วิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปล ความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ, 2549)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้สูตรดังนี้ (กาญจนา วัฒนายุ, 2545)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทุกคน
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบรายข้อ (p) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$p = \frac{Ru + Rl}{2f}$$

เมื่อ P	แทน	ระดับความยาก
f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน
Ru	แทน	จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
Rl	แทน	จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ (r) จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$r = \frac{Ru - Rl}{f}$$

r	แทน	อำนาจจำแนก
f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน
Ru	แทน	จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
Rl	แทน	จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	หมายถึง	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	หมายถึง	จำนวนข้อสอบ
	x_i	หมายถึง	คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
	$\sum X_i$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทุกคน
	$\sum X_i^2$	หมายถึง	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน แต่ละคนยกกำลังสอง
	C	หมายถึง	คะแนนของจุดตัดของแบบทดสอบ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 การคำนวณหาประสิทธิภาพใช้สูตร E_1/E_2 (กรมวิชาการ, 2545)

3.1.1 การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ

$$\text{สูตร} \quad E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักศึกษาจากใบกิจกรรมและแบบทดสอบย่อยหลังเรียนในแต่ละหน่วย
	A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนทุกใบกิจกรรมรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักศึกษา

3.1.2 การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักศึกษา

3.2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระแก่กันเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร Dependent Samples t – test วิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
	n	แทน	จำนวนนักศึกษา

3.3 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้หาค่าดัชนีประสิทธิผล เพื่อแสดงอัตราความก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตร ดังต่อไปนี้ (ลดามาลย์ วงศ์พรหม, 2547)

$$\text{สูตรหาค่า E. I.} = \frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

โดยทั่วไปมักจะกำหนดไว้จะต้องได้ไม่ต่ำกว่า .50 ขึ้นไป ในที่นี้หมายถึง ประสิทธิภาพของสื่อการสอนนั้น เมื่อผู้เรียนเรียนแล้วจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำคะแนนได้เกินกว่าร้อยละ 50 ของส่วนที่เหลือจากคะแนนเต็ม เมื่อหักคะแนนก่อนการเรียนออกแล้ว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษากำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$S.D.$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T_1	แทน	การสอบก่อนที่ทำการทดลอง (Pretest)
T_2	แทน	การสอบหลังการทดลองเสร็จสิ้น (Posttest)
t	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจากค่า t -test
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน
E_2	แทน	ประสิทธิภาพผลลัพธ์
$E. I.$	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษากำหนดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ของข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1
2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202
3. ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202
4. ความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000 – 1202

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน โดยใช้เนื้อหาภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับกิจกรรมทั้งสำหรับการเดินทาง ชีวิตส่วนตัว และการทำงาน แล้วนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมวดทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ รวมทั้งหมด 8 หน่วย โดยผลการพัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ 1) ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 2) ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 3) ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000 – 1202 โดยมีผลการพัฒนาและการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1
- จากผลการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนน	คะแนนระหว่างการใช้เอกสารประกอบการสอน	รวม	คะแนนสอบ
-------	--------------------------------------	-----	----------

เลขที่	หน่วย ที่ 1	หน่วย ที่ 2	หน่วย ที่ 3	หน่วย ที่ 4	หน่วย ที่ 5	หน่วย ที่ 6	หน่วย ที่ 7	หน่วย ที่ 8	(490)	หลังเรียน (60)
	78	55	56	60	70	46	57	68		
1	62	39	39	47	64	35	50	49	385	42
2	71	46	41	49	64	34	50	56	411	48
3	63	46	47	52	65	33	51	59	416	44
4	64	39	49	48	64	37	49	59	409	43
5	69	50	50	59	69	39	55	62	453	53
6	72	51	48	57	69	38	53	65	453	56
7	62	42	42	47	63	34	48	49	387	44
8	69	50	51	55	64	41	52	61	443	45
9	69	48	50	53	66	39	51	60	436	52
10	71	42	42	55	62	32	52	58	414	43
11	72	49	50	59	69	40	55	61	455	54
12	67	48	47	54	67	37	50	62	432	54
13	71	51	45	50	66	38	50	60	431	53
14	59	35	35	40	59	29	42	45	344	40
15	70	45	44	54	67	41	53	60	434	51
16	69	48	49	55	67	39	55	60	442	48
17	67	47	46	55	67	38	53	58	431	50

ตาราง (ต่อ) แสดงประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชา
ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนน	คะแนนระหว่างการใช้เอกสารประกอบการสอน								รวม (490)	คะแนนสอบ หลังเรียน (60)
	หน่วย ที่ 1	หน่วย ที่ 2	หน่วย ที่ 3	หน่วย ที่ 4	หน่วย ที่ 5	หน่วย ที่ 6	หน่วย ที่ 7	หน่วย ที่ 8		
	78	55	56	60	70	46	57	68		
18	71	45	45	54	68	42	57	60	442	52
19	69	46	52	53	68	42	50	63	443	56
20	72	47	51	58	68	41	52	64	453	56

21	71	45	46	56	68	40	50	62	438	55
22	72	46	46	54	65	39	53	60	435	55
23	64	39	40	43	59	35	46	48	374	44
24	54	40	40	45	61	35	46	49	370	43
25	72	48	51	57	68	40	54	63	453	56
26	60	50	49	57	67	40	54	63	440	56
27	72	43	51	44	66	40	51	57	424	56
28	64	46	48	47	64	40	55	59	423	53
29	58	44	41	42	60	35	46	49	375	45
30	66	48	43	58	63	41	54	63	436	55
31	68	47	50	55	67	39	50	61	437	50
32	69	47	47	51	68	39	51	60	432	52
33	65	48	46	55	67	41	50	58	430	56
Σx	2214	1505	1521	1718	2159	1253	1688	1923	13981	1660
\bar{x}	67.09	45.61	46.09	52.06	65.42	37.97	51.15	58.27	423.67	50.30
S.D.	4.76	3.88	4.25	5.23	2.86	3.16	3.17	5.26	27.81	5.22
ร้อยละ	86.01	82.92	82.31	86.77	93.46	82.54	89.74	85.70	86.46	83.84
$E_1 = 86.46$									$E_2 = 83.84$	
$E_1 / E_2 = 86.46 / 83.84$										

จากตาราง 1 พบว่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ทั้ง 8 หน่วยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 423.67 คิดเป็นร้อยละ 86.46 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.30 คิดเป็นร้อยละ 83.84 ดังนั้นจะพบว่าประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 (E_1/E_2) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.46/8 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202

ผู้ศึกษาได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิต

จริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 โดยใช้เอกสารประกอบการสอน

นักเรียน เลขที่	คะแนนก่อนเรียน Pre-test	คะแนนหลังเรียน Post-test	คะแนนผลต่าง D
1	12	42	30
2	18	48	30
3	15	44	29
4	14	43	29
5	31	53	22
6	25	56	31
7	20	44	24
8	22	45	23
9	35	52	17
10	19	43	24
11	30	54	24
12	25	54	29
13	23	53	30
14	14	40	26

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน วิชา ภาษาอังกฤษ
ในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 โดยใช้เอกสารประกอบการสอน

นักเรียน เลขที่	คะแนนก่อนเรียน Pre-test	คะแนนหลังเรียน Post-test	คะแนนผลต่าง D
15	25	51	26
16	21	48	27
17	27	50	23
18	34	52	18
19	35	56	21
20	25	56	31
21	22	55	33
22	27	55	28
23	17	44	27
24	12	43	31
25	22	56	34
26	23	56	33

27	26	56	30
28	22	53	31
29	15	45	30
30	24	55	31
31	22	50	28
32	28	52	24
33	30	56	26
\bar{x}	23.03	50.30	27.27
S.D.	6.33	5.22	4.22

จากตาราง 2 ได้วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่านักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียนเฉลี่ย 23.03 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.33) โดยมีนักเรียนที่คะแนนสูงสุดคือ 35 คะแนน จำนวน 2 คน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 12 คะแนน จำนวน 2 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 (30 คะแนน) จำนวน 2 คน

นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงหลังเรียนเฉลี่ย 50.30 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.22) โดยมีนักเรียนที่คะแนนสูงสุดคือ 56 คะแนน จำนวน 7 คน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 42 คะแนน จำนวน 1 คน นักเรียนทั้งหมดมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 50 (30 คะแนน) (คิดเป็นร้อยละ 100)

เมื่อพิจารณาผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียน และหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงต่างกันเฉลี่ย 27.27 คะแนน โดยมีนักเรียนที่มีผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนสูงสุดที่ 34 คะแนน หลังจากที่ได้ผู้ศึกษาได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียน และหลังเรียนไปเปรียบเทียบโดยใช้สถิติที่ (t-test Dependent) โดยได้ผลการเปรียบเทียบดังที่แสดง ในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัส 2000-1202

การทดสอบ	N	\bar{x}	S.D.	\bar{d}	S.D. _d	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	33	23.03	6.33	27.27	4.22	37.10*	0.0000
หลังเรียน	33	50.30	5.22				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน โดยใช้ *t-test* (Dependence Samples) ผลปรากฏว่ามีค่า *t* เท่ากับ 37.10 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนเฉลี่ย 50.30 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.22) สูงกว่าก่อนเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย 23.03 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.33)

3. ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202

เพื่อที่จะยืนยันประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้ทำการหาดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัส 2000-1202

นักเรียน	ก่อนเรียน		คะแนนแบบฝึก		หลังเรียน		ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
33	23.03	6.33	423.67	27.81	50.30	5.22	0.7356

จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) พบว่า นักเรียนมีอัตราความก้าวหน้าทางการเรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 มีค่าเท่ากับ 0.7376 แสดงว่านักเรียนมีอัตราการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 73.76

4. ความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000 - 1202

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษ รหัสวิชา 2000-1202 ใน 3 ด้าน มีผลวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหา มีการจัดเรียงลำดับตามความยากง่ายเหมาะสม	4.33	0.69	มาก
2	เนื้อหา มีการใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย	4.52	0.51	มากที่สุด
3	การจัดทำภาพประกอบตามลำดับขั้นตอน สามารถปฏิบัติตามได้ง่าย	4.24	0.71	มาก
4	เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน	4.48	0.57	มาก
5	เนื้อหาการเรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอน	4.36	0.74	มาก
6	เนื้อหาและรูปเล่มมีความถูกต้อง สวยงาม น่าอ่าน	4.58	0.56	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหา		4.42	0.63	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
7	การเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน ช่วยทำให้มีโอกาสดูแลความพร้อมในการเรียนมากขึ้น	4.76	0.44	มากที่สุด
8	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.70	0.59	มากที่สุด
9	เอกสารประกอบการสอนช่วยฝึกทักษะกระบวนการคิด	4.42	0.61	มาก
10	นักเรียนชอบการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน	4.45	0.56	มาก
11	เอกสารประกอบการสอนทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียน	4.48	0.67	มาก
12	เอกสารประกอบการสอนช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว และเข้าใจมากกว่าการเรียนจากตำรา	4.55	0.56	มากที่สุด
13	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน	4.85	0.36	มากที่สุด
14	เอกสารประกอบการสอนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ทั้งในและนอกเวลาเรียน	4.82	0.39	มากที่สุด
15	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเอกสารประกอบการสอนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.67	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.63	0.52	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ) แสดงการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้				
16	มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้รับทราบอย่างชัดเจน	4.79	0.42	มากที่สุด
17	จำนวนแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.36	0.60	มาก
18	ใบงานที่ฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.55	0.56	มากที่สุด
19	การจัดทำแบบทดสอบมีความเหมาะสม	4.39	0.56	มาก
20	การประเมินผลตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้	4.61	0.50	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยด้านการประเมินผลการเรียนรู้	4.54	0.53	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด เรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.53) และ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาแยกแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีคะแนนมากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการสอน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) เอกสารประกอบการสอนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) และ มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้รับทราบอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ
 - 4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้
 - 4.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์ วิชาการภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัสวิชา 2000-1202 โดยการใช้เอกสารประกอบการสอน
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 94 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน โดยเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาการตลาดที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 33 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียน

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียน

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เนื้อหาในกรอบของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556 ของวิทยาลัยอาชีวสุรินทร์ ในหมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาและเนื้อหาของรายวิชาแล้วนำเนื้อหาที่นักเรียนมีปัญหามาสร้างเป็นเอกสารประกอบการสอน จำนวน 8 หน่วยได้แก่ 1) Going Abroad 2) Hotel and Accommodation 3) Direction and Location 4) Telephone Calls 5) Shopping 6) Following Instructions 7) Sign and Notices และ 8) E-mail and Forms

4. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ชนิด ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วย คู่มือและเนื้อหา จำนวน 8 หน่วย ดังนี้

1.1 Going Abroad

1.2 Hotel and Accommodation

1.3 Direction and Location

1.4 Telephone Calls

1.5 Shopping

1.6 Following Instructions

1.7 Sign and Notices และ

1.8 E-mail and Forms

แต่ละหน่วยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เช่น การเดินทางไปต่างประเทศ การจองที่พัก ทิศทางและตำแหน่ง เป็นต้น โดยมีทั้งเนื้อหาและคำศัพท์ การทำใบกิจกรรม/ใบงาน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจบททวนและประเมินผลด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม โดยมีส่วนประกอบคือ 1) แผนผังความคิดประจำหน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบก่อนเรียน 3) แนวคิด/ความคิดรวบยอด 4) สารการเรียนรู้ 5) สรุปสาระสำคัญ 6) แบบฝึกหัด 7) ใบงานประจำหน่วยการเรียนรู้ 8) แบบทดสอบหลังเรียน 9) แบบทดสอบหลังเรียน 10) เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน 11) เฉลยแบบฝึกหัด 12) แบบวัดผลและประเมินผล 13) เอกสารอ้างอิง

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิต 2 รหัสวิชา 2000-1202 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการสอน แผนละ 4 ชั่วโมง รวม 32 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

4. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 20 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้ศึกษาได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ทำการทดสอบก่อนเรียนเสร็จแล้วทดสอบหลังเรียน

5.1 แบบแผนการทดลอง การศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

5.2 การดำเนินการทดลอง การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 ปฐมนิเทศ ก่อนดำเนินการทดลอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ให้นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ได้ทราบถึงวิธีการเรียน การวัดผลประเมินผล

5.2.2 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดในการดำเนินการทดลอง

5.2.4 เมื่อทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หมดทุกแผนแล้วผู้วิจัยดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ

5.2.5 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

การการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สรุปผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ทั้ง 8 หน่วยเท่ากับ 423.67 คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 86.46 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.30 คิดเป็นร้อยละ 83.84 หมายความว่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 (E_1/E_2) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.46/83.84 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริง (Pretest/Posttest) พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียนเฉลี่ย 23.03 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.33) โดยมีนักเรียนที่คะแนนสูงสุดคือ 35 คะแนน จำนวน 2 คน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 12 คะแนน จำนวน 2 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 (30 คะแนน) จำนวน 2 คน ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ในชีวิตจริงหลังเรียนเฉลี่ย 50.30 คะแนน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.22) โดยมีนักเรียนที่คะแนนสูงสุดคือ 56 คะแนน จำนวน 7 คน นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 42 คะแนน จำนวน 1 คน นักเรียนทั้งหมดมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 (30 คะแนน) (คิดเป็นร้อยละ 100)

เมื่อพิจารณาผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงต่างกันเฉลี่ย 27.27 คะแนน โดยมีนักเรียนที่มีผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนสูงสุดที่ 34 คะแนน

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเรียนและหลังเรียนไปเปรียบเทียบโดยใช้สถิติที (t-test Dependent) พบว่า มีค่า t เท่ากับ 37.10 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) พบว่า นักเรียนมีอัตราความก้าวหน้าทางการเรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 มีค่าเท่ากับ 0.7376 แสดงว่านักเรียนมีอัตราการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 73.76

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด เรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.53) และ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาแยกแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีคะแนนมากที่สุด 3 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) เอกสารประกอบการสอนมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) และ มีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลให้รับทราบอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42)

อภิปรายผล

ในการใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในครั้งนี้ มีผลการศึกษาค้นคว้าอภิปรายได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.46/83.84 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจบทอ่านภาษาอังกฤษได้มากขึ้น โดยเอกสารประกอบการสอน มีการจัดลำดับเนื้อหา ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน (Supporting Idea) รวมทั้งช่วยในการสรุปองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในบททบทวนเป็นต้น ทำให้นักเรียนสนุกไปกับการเรียนรู้และยังเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดความท้าทายในการทำใบกิจกรรมหรือภาระงานอีกด้วย อีกทั้งเนื้อหาและการแยกเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ตามการนำไปใช้จริง ยังทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายมากขึ้น และเกิดความสนใจเนื่องจากเป็นเรื่องที่น่าอยู่ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังนำเนื้อหามาเรียบเรียงใหม่ ทำให้อ่านง่ายและสามารถทำให้นักเรียนเพลิดเพลินในการฝึก และกลับมาทบทวนสิ่งที่ได้ทำการฝึกบ่อยครั้งเท่าใดก็ได้ที่มีโอกาส ส่งผลให้นักเรียนเกิดการทบทวนความรู้และกระบวนการเรียนรู้ในทางที่ดีขึ้น เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงยังช่วยเสริมแรงให้นักเรียนมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นในการเรียนในเนื้อหาในหน่วยต่อ ๆ ไป ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาที่มีหลากหลายแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ จึงกระตุ้นให้นักเรียนต้องการจะเรียนรู้เพื่อที่จะนำไปใช้ใน ชีวิตจริงและการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับ สุชาติ ศิริสุขไพบูล (2550) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า เป็นชื่อที่สามารถช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในระหว่าง หลังเรียนและการทบทวน และยังใช้เพื่อแสดงความสามารถหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการของครูผู้สอน

1.2 เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ทำให้นักเรียนสามารถจดจำเรื่องราวหรือการเรียนรู้ที่ผ่านมาได้ดีขึ้นและแบบฝึกดังกล่าวสามารถนำมาใช้ทบทวนเนื้อหาในสาระหรือความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างไม่จำกัดทั้งเวลา สถานที่และโอกาส ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบ (Formal Learning) หรือนอกรูปแบบ (Non-formal Learning) นอกจากนั้นยังช่วยให้นักเรียนสามารถตรวจสอบตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชาลิสา พรหมทรัพย์ (2548) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อที่เป็นเอกสารประกอบการสอน หรือ ใบงาน หรือ ใบกิจกรรมไว้ว่า ช่วยให้การฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา การใช้ภาษาของนักเรียนสามารถนำมาฝึกซ้ำ ทบทวนบทเรียนและนักเรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเอง จดจำเนื้อหาได้คงทนและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา นักเรียนรู้คำศัพท์ได้กว้างขึ้น นำแบบฝึกไปแก้ปัญหา การอ่านและการเขียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มได้ดี

1.3 ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ที่มีประสิทธิภาพทั้งประสิทธิภาพกระบวนการและประสิทธิภาพผลลัพธ์สูง

กว่าเกณฑ์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการวิจัยการพัฒนาสื่อตามแนวทางของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ คณะ (2520) ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มีระบบ โดยมีการทดลองหรือมีการสะท้อนแล้ว นำมาปรับปรุงหลายครั้ง จนได้ทำให้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 นั้นมีประสิทธิภาพที่ดีและยังส่งผลในด้านต่าง ๆ อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นทักษะ การอ่าน การเขียน การฟัง การพูดและทัศนคติของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้ นำมาศึกษา ไม่ว่าจะเป็น Morrow and Schocker (1987) และ ชเนตตรี กาญจนศิริ (2556) ที่ ได้นำไปใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยได้พัฒนาเอกสาร ประกอบการสอนโดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ พบว่า การพัฒนาสื่อเอกสารประกอบการสอนมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และสามารถนำมาพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 (Pretest/Posttest) พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 ไปเปรียบเทียบทางสถิติ (t-test Dependent) พบว่า มีค่า t เท่ากับ 37.10 สอดคล้องกับงานของ ชเนตตรี กาญจนศิริ (2556) ที่ได้เอกสารประกอบการ เรียนวิชา อ 23206 ภาษาอังกฤษรอบรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเมื่อได้ใช้เอกสาร ประกอบการสอนในการจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมี คะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รวมทั้งการนำไปใช้กับรายวิชาหรือระดับ อื่น ๆ เช่นงานวิจัยของ ขจรศรี ศรีเจริญบุตร (2553) ทวี เทศมาศ (2557) สมใจ เพชรชิต ราตรี นันทสุคนธ์ และ นวลอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์ (2558) และ กิตติยา ฤทธิภักดี (2560) ทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนในเนื้อหาดังกล่าวสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งสิ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนที่ ประคองศรี สายทอง (2545) กล่าวว่าเอกสารประกอบการสอนช่วยเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการเรียนรู้แบบให้เด็กเป็นสำคัญ (Child Centered) มีเอกสารที่ช่วยให้นักเรียนทำความเข้าใจบทเรียนและฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจใคร่รู้และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 โดยใช้เอกสารประกอบการสอนยังมีกระบวนการที่ทำให้นักเรียนนั้นได้เกิดการเรียนรู้ ในลักษณะที่เรียกว่าเป็นผู้เรียนรู้ (Active Learner) ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้ร่วมมือกันในการศึกษา มีการแลกเปลี่ยน การสนทนาต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์หรือเนื้อหาที่กำหนด ทำให้ เกิดการกระตือรือร้นและเป็นลักษณะการเรียนรู้ที่มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา (Active Learning)

ซึ่งทำให้บรรยากาศในห้องเรียนนั้นมีบรรยากาศทางวิชาการหรือสังคมของการเรียนรู้ตลอดเวลา อีกทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาหรือความรู้ที่เรียนนั้น ทำให้นักเรียนนั้นสามารถสรุป จดจำและประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากเนื้อหาไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอีกด้วย

3. ดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการใช้เอกสารประกอบการสอน พบว่า นักเรียนมีอัตราการความก้าวหน้าทางการเรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการสอน มีอัตราการเรียนรู้ในการเรียนภาษาอังกฤษ ร้อยละ 73.76 ซึ่งเป็นผลจากทั้งการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนที่มีระบบการพัฒนาที่เป็นระบบ มีการให้ข้อเสนอแนะ มีปรับปรุงในระดับต่าง ๆ หลายระดับด้วยกันทั้งกลุ่มเล็ก กลุ่มกลางและกลุ่มใหญ่ อีกทั้งการใช้กิจกรรมผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับกระบวนการกลุ่มทำให้การนักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วมากขึ้น เพราะมีกลุ่มหรือเพื่อนในห้องช่วย ทำให้นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องที่อ่านได้เร็วและนอกจากนั้นยังมีการแลกเปลี่ยนทัศนคติต่าง ๆ กับเนื้อหา ซึ่งทำให้เกิดการแตกยอดความคิด มีมุมมองที่หลากหลาย และบรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นลักษณะกัลยาณมิตร ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เร็วมากขึ้น

4. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง 2 รหัสวิชา 2000-1202 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริง รหัสวิชา 2000-1202 โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สามารถนำมาใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในและนอกเวลาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี เทศมาศ (2557) สมจ เพชรชิต ราตรี นันทสุคนธ์ และ นวลอนงค์ บุญญฤทธิ์พงศ์ (2558) กิตติยา ฤทธิภักดี (2560) ที่ใช้เอกสารประกอบการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และทำให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้สอนควรใช้ชั่วโมงในการปฐมนิเทศสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้เอกสารประกอบการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในชีวิตจริงก่อนเริ่มทำการสอน

1.2 ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีเรื่องราวน่าสนใจแต่ไม่ควรที่จะเป็นเนื้อหาที่ยากและไกลตัวผู้เรียน เนื้อหาควรเหมาะสมกับวัย อยู่ในวิถีชีวิตประจำวันหรือช่วยในการทำงานที่

สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชา (ปวช.) ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนสามารถ เชื่อมโยงกับการไปใช้ในชีวิตจริง

1.3 ในการเรียนการสอน ผู้สอนควรกระตุ้นนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียน ที่ดีกว่าให้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนน้อยกว่า โดยใช้กระบวนการกลุ่มใน การเรียนเพื่อฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน และนอกจากนั้นคนเก่งก็จะได้ทบทวนส่วนคน ที่อ่อนกว่าก็จะได้รู้เทคนิคในการเรียนรู้ดี ๆ จากคนในกลุ่มเก่งด้วย อีกทั้งไม่ควรที่จะให้นักเรียนนั้น อยู่กับกลุ่มเดิม ควรมีการสลับกลุ่มตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการสอนโดยใช้ เอกสารประกอบการสอน เช่น เทคนิคการสอนแบบร่วมมือกับเอกสารการสอน หรือ การใช้ เอกสารการสอนกับการใช้กระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น

2.2 ควรมีนำเนื้อหาที่อาจจะเกี่ยวข้องกับความรู้หรือเนื้อหาในด้านอื่น ๆ ที่ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของประเทศเพื่อนบ้านในแถบ ASEAN ทั้งนี้เพื่อนักเรียนจะได้ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ ASEAN อีกทั้งยังสร้างความคุ้นเคยกับประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต เพื่อ สร้างความเข้าใจและดำเนินวิถีชีวิตร่วมกับกลุ่ม ASEAN ในอนาคต

2.3 ควรที่จะบูรณาการทักษะในการเขียนสื่อความเพื่อให้นักเรียนสามารถที่จะสื่อ ความรู้ความเข้าใจของตนเองเป็นข้อความของตนเองได้ ทั้งนี้จะรองรับกับสภาพแวดล้อมในความ เป็นจริงที่นักเรียนหรือสมาชิกในสังคมนั้นต้องสังเคราะห์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านนั้นมา ประยุกต์ใช้ หรือมาสังเคราะห์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ดียิ่งขึ้น